

PREDLOG

ZAKON O ŠUMAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet Član 1

Ovim zakonom uređuje se uzgoj, zaštita, očuvanje i unapređenje šuma, planiranje, način i uslovi korišćenja šuma, izgradnja i održavanje šumskih puteva, monitoring šuma, kao i druga pitanja od značaja za šume, šumsko zemljište i šumarstvo.

Primjena Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se i na zaštitu, očuvanje i korišćenje šumskog drveća koje se nalazi van šume i šumskog zemljišta (u daljem tekstu: drveće van šume).

Posebna zaštita šuma i šumskog zemljišta Član 3

Šume i šumska zemljišta, kao dobra od opšteg interesa, uživaju posebnu zaštitu, koja se ostvaruje:

- trajnim očuvanjem i unapređivanjem šuma i šumskih zemljišta i njihovih funkcija;
- održivim i multifunkcionalnim gazdovanjem šumama;
- očuvanjem i unapređivanjem biološke i pejzažne raznovrsnosti šuma, kao i kvaliteta njihove životne sredine;
- finansiranjem očuvanja, zaštite i unapređivanja stanja šumskih ekosistema;
- izradom osnova i planova gazdovanja šumama;
- obavljanjem poslova iz oblasti reproduktivnog materijala u skladu sa zakonom;
- monitoringom stanja šuma i održivog gazdovanja šumama;
- uspostavljanjem, razvojem i korišćenjem informacionog sistema u šumarstvu;
- povećanjem doprinosa sektora šumarstva ukupnom društveno-ekonomskom razvoju Crne Gore.

Definicija šuma i šumskog zemljišta Član 4

Šumom se smatra zemljište koje je površine veće od 0,5 hektara sa stablima visočijim od 5 metara i krošnjama stabala koje pokrivaju više od 10% površine, ili stablima koja mogu dosegnuti te vrijednosti *in situ*, isključujući zemljište koje se uglavnom upotrebljava kao poljoprivredno ili urbano.

Šumom se smatraju površine obrasle drvećem, uključujući podmladne grupe prirodno izraslog drveća ili šumske plantaže koje tek treba da dostignu minimalne vrijednosti obrasta, odgovarajućudrvnu zalihu ili minimalnu visinu drveća, uključujući

svaku površinu koja uobičajeno čini dio šumskog zemljišta, iako na njoj privremeno nema drveća zbog ljudskog djelovanja poput sječe ili prirodnih uzroka, a može se očekivati da će ponovno postati šuma.

Drugo šumsko zemljište je zemljište koje nije šuma i površine veće od 0,5 hektara, sa stablima visočijim od 5 metara i krošnjama koje pokrivaju od 5 do 10% površine, ili stablima koja mogu dostići te vrijednosti *in situ*; ili površine sa kombinovanom pokrivenošću žbunjem, grmljem i drvećem većom od 10 %.

Šumom i drugim šumskim zemljištem se ne smatra zemljište koje uglavnom služi za upotrebu u poljoprivredne svrhe ili koje se uglavnom upotrebljava kao urbano zemljište.

Prava vlasnika šuma **Član 5**

Šume i šumske zemljište, kao dobro od opštег interesa, koriste se na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Šume i šumska zemljišta mogu se koristiti samo na način kojim se obezbjeđuje njihova privredna, ekološka i socijalna funkcija u skladu sa zakonom.

Upotreba rodno osjetljivog jezika **Član 6**

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza **Član 7**

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **biološka raznovrsnost** je raznovrsnost živih organizama svih ekosistema, uključujući kopnene, morske i druge vodene ekosisteme i ekološke komplekse čiji su dio i obuhvata raznovrsnost unutar vrsta, između vrsta i ekosistema;
- 2) **biološka ravnoteža u šumi** je optimalno stanje šuma, odnosno šumskog ekosistema u pogledu njegovog sastava, strukture i funkcije, kao i razvoja biljnih, životinjskih i drugih vrsta;
- 3) **bespravna sječa šuma** je svaka sječa šumskog drveća koja je u suprotnosti sa zakonskim propisima i planskim dokumentima u šumarstvu;
- 4) **bespravne aktivnosti u šumarstvu** su bespravne sječe, usurpacije šuma i šumskog zemljišta, paljenje šuma, bespravan promet drveta, prikazivanje manje novčane vrijednosti drveta u prometu od tržišne vrijednosti i bespravna prerada drveta;
- 5) **geografski informacioni sistem** znači kompjuterski sistem za izdvajanje, skladištenje, analizu i prikazivanje georeferenciranih eksplicitnih podataka o šumama;
- 6) **geografski eksplicitne informacije** znači informacije o šumama na koje se upućuje i koje se skladište u baze podataka na način koji omogućuje njihovo mapiranje i lociranje sa posebnom preciznošću i tačnošću;
- 7) **golet** je obešumljeno, potpuno golo ili slabo obraslo zemljište;

- 8) drvni šumski proizvodi** su drvna biomasa, granje, kora i korijenje;
- 9) degradacija šuma** podrazumijeva strukturne promjene šumskog pokrivača, u formi konverzije:
  - a)** primarnih šuma koje se prirodno obnavljaju u šumske plantaže ili drugo šumsko zemljište;
  - b)** primarnih šuma u vještački podignute šume;
- 10) primarne šume** su šume sa prirodnim obnavljanjem autohtonim vrstama drveća, gdje ljudski uticaji nijesu jasno vidljivi i gdje ekološki procesi nijesu značajnije poremećeni;
- 11) ekosistemske usluge šuma** su direktni i indirektni benefiti koje šumski ekosistemi obezbjeđuju društvu i mogu stvoriti direktnu ili indirektnu ekonomsku korist za različite korisnike šuma;
- 12) zaštita šuma** je preduzimanje mjera radi prevencije očuvanja šumskih ekosistema i sprečavanja štetnih uticaja (biotičkih, abiotičkih i antropogenih) na šume, uklanjanje oštećenih i oboljelih stabala iz šume kao i uspostavljanje šumskog reda nakon sječa i nakon dejstva štetnih uticaja;
- 13) konverzija šuma** je proces prevođenja niskih, odnosno izdanačkih šuma u visoke šume direktnim (sadnjom) ili indirektnim putem (njegom, odnosno prirodnom obnovom);
- 14) invazivne strane vrste šumskog drveća** su vrste za koju je utvrđeno da njihovo unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utiče na biodiverzitet šuma i usluge šumskih ekosistema;
- 15) in situ podaci** su podaci prikupljeni na terenu putem mreže mjesta za praćenje u skladu sa standardizovanim protokolima, uključujući geografski eksplisitnu lokaciju mjerjenja, koja je georeferencirana pored ostalog i uz pomoć usluga globalnog navigacionog satelitskog sistema;
- 16) jedinica šume** je geografski eksplisitno područje koje ima dovoljnu homogenost šumskog drveća utvrđenom posmatranjem Zemlje ili bilo kojim drugim pomoćnim slojem geografski eksplisitnih informacija kao što su obrast, administrativna ili topografska granica, utvrđenih državnim kartiranjem;
- 17) korišćenje šuma** je korišćenje šumskih proizvoda;
- 18) nedrvni šumski proizvodi** su cvjetovi, sjeme, plodovi, smola, četine i lišće šumskog drveća i grmlje; trava, mahovina, paprat, šušanj, treset i humus; ljekovito, aromatično i jestivo bilje; šumsko voće i gljive;
- 19) njega šuma** je sprovođenje uzgojnih mjera i radova u šumskoj sastojini;
- 20) obnova šuma** je proces osnivanja novih sastojina na mjestu postojećih zrelih sastojina prirodnim podmlađivanjem ili popunjavanjem prirodnog podmlatka sadnjom;
- 21) plantaža brzorastućih vrsta drveća** je vještački podignuta sastojina sa ophodnjom kraćom od 40 godina;
- 22) podaci o šumama** su informacije koje se odnose na stanje šumskih ekosistema i njihovo korišćenje, uključujući primarne podatke i sumirane podatke dobijene iz takvih informacija;
- 23) posmatranje Zemlje** je prikupljanje podataka o fizičkim, hemijskim i biološkim osobinama Zemlje pomoću tehnologija daljinskog istraživanja kao

što su sateliti ili vazdušne platforme koje prenose kamere ili druge senzore, prema potrebi i u kombinaciji sa *in situ* podacima;

- 24) pustošenje šuma** je svaka radnja u šumama suprotna zakonskim propisima koja može dovesti do degradacije šuma (sječa koja nije predviđena osnovama i planovima gazdovanja šumama, sječa šuma sa intenzitetom sječe većim od dozvoljenog planskim dokumentom u odnosu na zapreminu i prirast sastojine, sječa i uništavanje nedoznačenih stabala, naročito stabala iz kategorije dozrijevajućih i elitnih stabala);
- 25) sanacija degradirane šume, odnosno sastojine** je njena obnova sadnjom;
- 26) sanitarna sječa** je sječa kojom se uklanjaju oštećena, oboljela i stabla koja se suše u cilju sprečavanja širenja štetnih uticaja;
- 27) sastojina** je dio šume sa karakterističnim staništem i načinom nastanka, strukturom drveća po vrstama, starosti, razvojnim stadijumima i visinama, kao i načinom uzgoja, po čemu se jasno razlikuje od drugih sastojina;
- 28) standardizacija podataka** je postupak kojim se uspostavljaju i sprovode zajednički standardi za podatke radi sigurnosti da se podaci prikupljaju, skladište i upotrebljavaju dosljedno i tačno;
- 29) urbane šume** su zemljišta koja potпадaju pod definiciju šuma i drugih šumskih zemljišta, a koja se nalaze u okviru generalnih urbanističkih planova i klasifikuju se kao lokalna dobra od javnog interesa;
- 30) usklađivanje podataka** je postupak u kojem se koriste dostupni podaci prikupljeni putem različitih sistema praćenja kako bi se dobile uporedive procjene koje odgovaraju dogovorenom referentnom opisu;
- 31) šumska biomasa** je biomasa proizvedena u šumarstvu;
- 32) šumska infrastruktura** su šumski putevi i mostovi, šumske vlake i objekti u šumama koji su u funkciji gazdovanja šumama;
- 33) šumska vlaka** je izgrađena šumska infrastruktura namijenjena privlačenju i izvlačenju drvnih sortimenata do puta;
- 34) šumski putevi** su izgrađena šumska saobraćajna infrastruktura koja je namijenjena prevozu šumskih sortimenata, odnosno gazdovanju šumama.

II. PRAVA I OBAVEZE VLASNIKA ŠUMA

Pravni režim korišćenja šuma Član 8

Šumom, šumskim zemljištem, drvećem van šume i goletima u privatnoj svojini upravljuju i gazduju njihovi vlasnici u skladu sa ovim zakonom.

Šumom, šumskim zemljištem, drvećem van šume i goletima u državnoj svojini upravlja organ uprave nadležan za upravljanje i gazdovanje šumama (u daljem tekstu: organ uprave) u skladu sa ovim zakonom.

Šumom, šumskim zemljištem, drvećem van šume i goletima u državnoj svojini gazduje privredno društvo za gazdovanje šumama čiji je osnivač Vlada Crne Gore sa udjelom od 100% (u daljem tekstu: privredno društvo za gazdovanje šumama) u skladu sa ovim zakonom.

Upravljanje iz st. 1 i 2 ovog člana obuhvata pripremu i odlučivanje u pogledu gazdovanja šumama i šumskim zemljишtem u državnoj svojini, kao i monitoring šuma i kontrolu nad gazdovanjem šumama u skladu sa ovim zakonom.

Gazdovanje šumama iz stava 3 ovog člana obuhvata pošumljavanje, odnosno podizanje novih šuma, uzgoj (njegu, obnovu i konverziju) šuma, zaštitu, očuvanje i sanaciju šuma, korišćenje šuma (sjeću, izradu, privlačenje, izvoz, iznošenje i druge vidove transporta drvnih sortimenata), korišćenje nedrvnih šumskih proizvoda, izgradnju i održavanje šumske infrastrukture, promet i prodaju šumskih proizvoda, kao i održavanje i unapređivanje funkcija šuma.

Šumom i šumskim zemljишtem, kao ekosistemom, upravlja se i gazduje na održiv i multifunkcionalan način u skladu sa planskim dokumentima u šumarstvu i panevropskim kriterijumima i indikatorima održivog gazdovanja šumama.

Održiv način gazdovanja šumama je obezbjeđivanje prirodnog načina obnavljanja i prirodne selekcije, podsticanje mješovite strukture sastojina koje su prilagođene stanišnim uslovima, obezbjeđivanje očuvanja trajne proizvodne sposobnosti šuma i unapređenja šumskog fonda u pogledu kvantiteta i kvaliteta i povećavanja prinosa šuma, unapređivanje vitalnosti i ekološke stabilnosti šuma, obezbjeđivanje očuvanja biološke raznovrsnosti šuma, šumskog zemljишta i vodnog režima, kao i drugih povoljnih uticaja koje ima šuma na životnu sredinu i ljude.

Multifunkcionalni način gazdovanja šumama je korišćenje šuma na održiv način u skladu sa proizvodnim, ekološkim i socijalnim funkcijama šuma.

Otuđivanje šuma i šumskog zemljишta u državnoj svojini

Član 9

Šuma, odnosno šumsko zemljишte u državnoj svojini može se otuđiti samo u skladu sa zakonom kojim je uređena državna imovina, u slučaju ako se:

- nalazi na području koje je prostornim planom predviđeno za promjenu namjene zbog izgradnje objekata od javnog interesa;
- radi o zamjeni parcela šuma, odnosno šumskog zemljишta u državnoj svojini sa privatnim u cilju objedinjavanja šume, odnosno šumskog zemljишta u državnoj svojini, pod uslovom da se vrijednost državnih šuma, odnosno šumskog zemljишta ne smanji.

Ograničenje prava

Član 10

Vlasnik, odnosno držalac šumskog zemljишta dužan je da:

- dozvoli neometan pristup šumi licima ovlašćenim za vršenje nadzora nad mjerama kojima se obezbeđuje gazdovanje šumama u skladu sa zakonom;
- dozvoli pristup licima ovlašćenim da istražuju šume i šumsko zemljишte;
- dozvoli privlačenje ili transport drvnih sortimenata iz susjedne šume, uz naknadu, ako ne postoji druga mogućnost ili druga mogućnost zahtijeva značajno veća ulaganja i troškove transporta.

Vlasnik, odnosno držalac šumskog zemljишta ima pravo na naknadu stvarne štete u slučajevima iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana, odnosno naknadu za korišćenje zemljишta iz stava 1 alineja 3 ovog člana.

Ako vlasnik, odnosno držalac šumskog zemljišta i korisnik šume ne postignu sporazum o visini naknade za korišćenje zemljišta iz stava 1 alineja 3 ovog člana, o visini naknade odlučuje nadležni sud.

III. INVENTURA ŠUMA I PLANIRANjE

Nacionalna inventura šuma Član 11

Nacionalna inventura šuma vrši se periodično prikupljanjem podataka o stanju i promjenama na šumama i šumskom zemljištu.

Nacionalna inventura šuma obavlja se radi izrade strateških planskih dokumenata u šumarstvu i razmjene informacija u skladu sa ovim zakonom.

Nacionalnom inventurom šuma obuhvataju se šume i šumska zemljišta na teritoriji Crne Gore u odnosu na površine, tipove i strukturu šuma, drvne zalihe, prirast, izvršene sječe, biološku raznovrsnost i drugi podaci o šumama u skladu sa međunarodnim standardima.

Nacionalnu inventuru šuma vrši organ uprave, po pravilu, svakih deset godina.

Ministarstvo na osnovu nacionalne inventure šuma sačinjava izvještaj o inventuri šuma koji dostavlja Vladi Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), najkasnije šest mjeseci po završetku nacionalne inventure šuma.

Stručnu osnovu za izvještaj iz stava 5 ovog člana priprema organ uprave.

Način i metodologiju vršenja nacionalne inventure šuma i bliže podatke iz stava 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za šume (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Lista šumskog drveća Član 12

Organ uprave inventariše šumsko drveće, šumske sastojine i ostalu šumsku vegetaciju u Crnoj Gori.

Listu šumskog drveća, odnosno ostale šumske vegetacije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Planski dokumenti u šumarstvu Član 13

Strateški planski dokumenti u šumarstvu su:

- 1) nacionalna šumarska politika;
- 2) strategija razvoja šumarstva (u daljem tekstu: strategija);
- 3) plan razvoja šuma za šumsko područje (u daljem tekstu: plan razvoja šuma).

Operativni planski dokumenti u šumarstvu su:

- 1) osnova gazdovanja šumama za gazdinsku jedinicu (u daljem tekstu: osnova gazdovanja šumama);
- 2) plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini.

Za sprečavanje bespravnih aktivnosti u šumama Vlada može donijeti akcioni plan na period do pet godina u skladu sa ovim zakonom.

Planski dokumenti iz stava 1 ovog člana i prostorni planovi moraju biti međusobno usklađeni.

Nacionalna šumarska politika

Član 14

Nacionalnom šumarskom politikom definišu se pravci razvoja i održivog gazdovanja šumama.

Nacionalnu šumarsku politiku donosi Vlada na osnovu praćenja izvršavanja zakona i sagledavanja stanja u oblasti šumarstva, na period od 20 godina.

Nacionalna šumarska politika sprovodi se strategijom, planom razvoja šuma i osnovama gazdovanja šumama.

Strategija

Član 15

Prioritetni ciljevi i oblasti djelovanja za sprovođenje nacionalne šumarske politike utvrđuju se strategijom koju donosi Vlada na predlog Ministarstva.

Strategija se priprema i izrađuje u skladu sa propisom kojim se uređuje način i postupak izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata.

Plan razvoja šuma

Član 16

Plan razvoja šuma je prikaz stanja šuma u šumskom području sa namjenom šuma i šumskog zemljišta za to područje.

Planom razvoja šuma obuhvaćene su šume u državnoj i privatnoj svojini.

Plan razvoja šuma sastoji se od tekstualnog i kartografskog prikaza.

Tekstualni dio naročito sadrži: stanje i potencijale šuma i šumskog zemljišta, vrednovanje funkcija i namjenu šuma, prikaz potreba društva za šumama, ciljeve i smjernice gazdovanja šumama u šumskom području.

Kartografski prikaz se daje u analognoj i digitalnoj formi.

Plan razvoja šuma donosi Vlada na period od deset godina, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnih za ekologiju i prostorno planiranje.

U postupku izrade plana razvoja šuma obavezno učestvuju jedinice lokalne samouprave čija teritorija je obuhvaćena planom.

Bliži sadržaj i način izrade plana razvoja šuma propisuje Ministarstvo.

Osnova gazdovanja šumama

Član 17

Osnova gazdovanja šumama izrađuje se za gazdinsku jedinicu i njome se obuhvataju šume u državnoj svojini.

Osnova gazdovanja šumama sastoji se od tekstualnog dijela i kartografskog prikaza.

U slučaju da gazdinska jedinica obuhvata zaštićeno prirodno dobro neophodno je u kartografskom prikazu dati i granice zaštićenog područja sa zonama zaštite i zaštitnim pojasom, kao i granice područja ekološke mreže.

Tekstualni dio naročito sadrži:

- podatke o stanju i namjeni šuma;
- analizu gazdovanja u prethodnom periodu;
- ciljeve i smjernice za održivo upravljanje i gazdovanje i mjere za realizaciju;
- stanje po odjeljenjima i odsjecima;

- planove gazdovanja šumama.

Kartografski prikaz se daje u analognoj i digitalnoj formi.

Osnova gazdovanja šumama u zaštićenom području pored navedenog sadrži opis stanja biodiverziteta, posebno analizu stanja indikatorskih vrsta i stanišnih tipova zaštićenih područja, ciljeve upravljanja i očuvanja indikatorskih vrsta i stanišnih tipova, mjere očuvanja, aktivnosti za postizanje ciljeva i ocjene sprovođenja osnove gazdovanja šumama.

Osnova gazdovanja šumama koja obuhvata područja ekološke mreže, pored navedenog sadrži opis stanja biodiverziteta, posebno analizu stanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže, ciljeve upravljanja i očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova, mjere očuvanja, aktivnosti za postizanje ciljeva i ocjene sprovođenja osnove gazdovanja.

Osnovu gazdovanja šumama donosi organ uprave, uz saglasnost Ministarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine.

Osnovu gazdovanja šumama koja obuhvata zaštićena prirodna dobra donosi organ uprave, uz saglasnost Ministarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju upravljača zaštićenog područja određenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode i saglasnost organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine.

Osnova gazdovanja šumama donosi se na period od deset godina.

Ako se osnova gazdovanja šumama ne doneše do isteka roka važenja prethodne osnove, šumama se može gazdovati u skladu sa prethodnom osnovom na period najduže godinu dana, uz saglasnost Ministarstva.

Bliži sadržaj, način obilježavanja granica odjeljenja, odnosno odsjeka u gazdinskoj jedinici i granica iz stava 2 ovog člana i način izrade osnove gazdovanja šumama propisuje Ministarstvo.

Plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini

Član 18

Za šume u privatnoj svojini organ uprave izrađuje plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini.

Plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini izrađuje se u skladu sa strategijom i planom razvoja šuma.

Plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini donosi se za posjed šume u privatnoj svojini ili više posjeda koji čine prostornu cjelinu, na period od deset godina, na zahtjev vlasnika ili udruženja vlasnika šuma.

Najmanja površina šume za koju se radi plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini iznosi 5 ha.

Plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini organ uprave priprema uz učešće vlasnika šuma, odnosno njihovih udruženja.

Plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini donosi organ uprave uz saglasnost Ministarstva.

Bliži sadržaj i način izrade planova gazdovanja šumama u privatnoj svojini propisuje Ministarstvo.

Izvođački projekat

Član 19

Radi realizacije osnova gazdovanja šumama na godišnjem nivou, korisnik šuma obavezno izrađuje izvođački projekat.

Odluku o donošenju izvođačkog projekta donosi privredno društvo za gazdovanje šumama.

Izvođački projekat se donosi za odjeljenje, odnosno odsjek u okviru odjeljenja iz člana 25 ovog zakona.

Izvođački projekat naročito sadrži:

- mjere uzgoja, zaštite, korišćenja šuma i izgradnje šumske infrastrukture;
- primijenjeni tehnološki postupak, ekonomsku analizu mjera koje će se izvršiti, određivanje vremena vršenja sječe i ostalih radova i rokove za izvršenje;
- doznačene bruto drvne mase, sortimentnu strukturu i transportnu mrežu puteva i šumskih vlaka kada se projektuju sječe šuma;
- karte odjeljenja sa ucrtanim odsjecima, prostornom podjelom, postojećom i projektovanom saobraćajnom infrastrukturom, stovarištima i važnijim objektima.

Izvođački projekat se realizuje u godini za koju je donešen.

Izuzetno od stava 5 ovog člana izvođački projekat može se realizovati i naredne godine, uz odobrenje organa uprave.

Korisnik šuma i izvođači radova dužni su da zaduže stručno lice za doznaku i izradu izvođačkog projekta, kao i za nadzor nad izvođenjem radova na izvođačkom projektu.

Sastavni dio izvođačkog projekta čine rješenje o zaduženju stručnog lica za doznaku i izradu izvođačkog projekta i rješenje o zaduženju stručnog lica za nadzor nad izvođenjem radova po izvođačkom projektu.

Izvođačke projekte izrađuju diplomirani inženjeri šumarstva sa najmanje jednom godinom radnog iskustva na poslovima u šumarstvu.

Izvođački projekat donosi se najkasnije do 15. decembra tekuće za narednu godinu, osim kada se izvođački projekat izrađuje za degradirane šume radi donošenja plana sanacije u skladu sa članom 59 ovog zakona.

Privredno društvo za gazdovanje šumama dostavlja organu jedinice lokalne samouprave na uvid izrađene izvođačke projekte koji se odnose na tu lokalnu samoupravu, prije njihove realizacije, a nakon realizacije dostavlja i izvještaj o realizaciji izvođačkog projekta.

Nakon realizacije izvođačkog projekta organ uprave vrši tehnički prijem odjeljenja putem zapisnika.

Primjerak zapisnika organ uprave dostavlja nadležnom šumarskom inspektoru.

Bliži sadržaj i način izrade izvođačkog projekta i vršenja tehničkog prijema izvršenih radova, propisuje Ministarstvo.

Godišnji plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini

Član 20

Radi realizacije mjera gazdovanja šumama u privatnoj svojini, na osnovu zahtjeva vlasnika za sprovođenje mjera gazdovanja, privredno društvo za gazdovanje šumama izrađuje godišnji plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini.

Vlasnici šuma zahtjeve iz stava 1 ovog člana dostavljaju do 1. decembra prethodne godine, za realizaciju u narednoj kalendarskoj godini.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana može podnijeti i udruženje iz člana 77 ovog zakona preko ovlašćenog predstavnika.

Godišnji plan iz stava 1 ovog člana privredno društvo za gazdovanje šumama donosi najkasnije do 15. decembra tekuće za narednu godinu.

Godišnji plan je osnova za programsко budžetsko sufinansiranje šumskega dela vlasnicima šuma v privatnoj svojini v skladu sa ovim zakonom.

Sufinansiranje dela v privatnoj svojini iz Budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: Budžet) vrši se v skladu sa godišnjim planom iz stava 1 ovog člana na osnovu godišnjega programa gazdovanja šumama.

Bliži sadržaj, obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana i način izrade godišnjeg plana gazdovanja šumama v privatnoj svojini propisuje Ministarstvo.

Učešće javnosti u postupku donošenja planskih dokumenata u šumarstvu

Član 21

Ministarstvo objavljuje nacrte planskih dokumenata iz člana 13 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona na svojoj internet stranici i obaveštava javnost o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave i načinu dostavljanja mišljenja na planske dokumente.

Obaveštjenje o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave objavljuje se i u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Javna rasprava traje najmanje 15 dana od dana objavljivanja nacrtu planskih dokumenata.

Javnu raspravu iz stava 1 ovog člana sprovodi Ministarstvo i sačinjava izvještaj o učešću lica, organa i organizacija na javnoj raspravi i rezultatima javne rasprave.

Izvještaj sa javne rasprave

Član 22

Izvještaj sa javne rasprave o nacrtu planskih dokumenata u šumarstvu sačinjava se u roku od 15 dana od dana završetka javne rasprave i, pored podataka iz člana 21 stav 4 ovog zakona, sadrži obrazloženje o prihvaćenim i neprihvaćenim sugestijama datim u postupku javne rasprave i dostavljenim mišljenjima.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana je sastavni dio predloga planskog dokumenta.

Sprovođenje strategije

Član 23

Strategija se sprovodi na osnovu planskih dokumenata iz člana 13 stav 1 tačka 3 i stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona i godišnjeg programa gazdovanja šumama.

Šumska područja

Član 24

Radi racionalnog planiranja, održivog razvoja i gazdovanja šumama i šumskim zemljištima ustanovljavaju se šumska područja.

Šumsko područje obuhvata sve šume, šumska zemljišta i goleti u granicama najmanje jedne jedinice lokalne samouprave.

Šumska područja prostorno se dijele na gazdinske jedinice.

Šumska područja, na predlog Ministarstva, ustanovljava Vlada.

Gazdinske jedinice

Član 25

Površina gazdinske jedinice, po pravilu, obuhvata od 1.000 do 5.000 ha, u skladu sa prirodnim uslovima i reljefom terena, funkcijama i namjenom šuma, organizacionim potrebama, intenzitetom i ciljevima gazdovanja, kao i vlasničkom strukturom šuma.

Gazdinske jedinice se dijele na manje prostorne jedinice: odjeljenja i odsjeke u državnoj svojini.

Gazdinske jedinice određuju se planom razvoja šuma.

Izmjena, čuvanje i rok za donošenje novih planskih dokumenata u šumarstvu

Član 26

Ako se u periodu sproveđenja planskih dokumenata u šumarstvu bitno izmijene uslovi na kojima se zasnivaju planski dokumenti pristupa se njihovoj izmjeni, na način i po postupku propisanom za njihovo donošenje.

Planska dokumentacija iz člana 13 ovog zakona čuva se trajno, u skladu sa zakonom.

Planski dokumenti iz člana 13 st. 1 i 2 ovog zakona donose se najkasnije u roku od tri mjeseca nakon isteka perioda na koji je donešen važeći planski dokument.

Izvještavanje o realizaciji planova

Član 27

Organ uprave sačinjava izvještaj o realizaciji godišnjeg programa gazdovanja šumama i dostavlja Ministarstvu najkasnije do kraja februara tekuće za prethodnu godinu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi do 31. marta.

Informacioni sistem

Član 28

Radi obezbjeđenja neophodnih podataka i informacija o šumama, šumskim zemljištima i goletima uspostavlja se informacioni sistem za šume i šumarstvo Crne Gore (u daljem tekstu: informacioni sistem).

Informacioni sistem vodi organ uprave u elektronskoj formi.

U informacioni sistem naročito se upisuju podaci o stanju i promjenama u ekosistemu šuma, podaci prikupljeni inventurom šuma, mreži šumske infrastrukture, izvršenim radovima u šumama i vlasnicima i korisnicima šuma.

Ministarstvo obezbjeđuje razvoj kompatibilnog sistema za skladištenje i razmjenu podataka o šumama koji će se prikupljati i dijeliti u okviru monitoringa šuma.

Radi uspostavljanja i upravljanja sistemom iz stava 4 ovog člana Ministarstvo obezbjeđuje saradnju sa Evropskom Komisijom i specijalizovanim tijelima Evropske unije.

Bliži sadržaj podataka koji se unose u informacioni sistem i način održavanja i korišćenja informacionog sistema propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za javnu upravu.

IV. FUNKCIJE I NAMJENA ŠUMA

Vrste funkcija šuma Član 29

Funkcije šuma i šumskih zemljišta (u daljem tekstu: funkcije šuma) su proizvodne, ekološke i socijalne.

Ekološke i socijalne funkcije šuma se smatraju opštakorisnim funkcijama šuma.

Proizvodne funkcije šuma su, naročito:

- 1) proizvodnja drvnih šumskih proizvoda;
- 2) proizvodnja nedrvnih šumskih proizvoda.

Ekološke funkcije šuma su, naročito:

- 1) zaštita šumskog tla od spiranja i erozije;
- 2) očuvanje vodnog režima;
- 3) očuvanje biološke i pejzažne raznovrsnosti;
- 4) ublažavanje makro klimatskih promjena, regulacija i poboljšanje mikro klime;
- 5) vezivanje ugljenika iz vazduha;
- 6) proizvodnja kiseonika;
- 7) očuvanje stanišnih uslova za razvoj divlje flore i faune.

Socijalne funkcije šuma su, naročito:

- 1) zaštita naselja i infrastrukturnih objekata od erozije i klizišta;
- 2) povoljan uticaj na snabdijevanje vodom za različite namjene,
- 3) obezbjeđivanje prostora za odmor i rekreaciju;
- 4) razvoj ekoturizma;
- 5) povoljan uticaj na pašarenje i lov;
- 6) istraživanje i obrazovanje;
- 7) zaštita prirodne baštine;
- 8) zaštita kulturne baštine;
- 9) obezbjeđivanje lokalnog stanovništva drvetom;
- 10) očuvanje ruralnih područja;
- 11) odbrana zemlje.

Vrednovanje funkcija šuma Član 30

Vrednovanje funkcija šuma vrši se radi određivanja namjene šuma.

Vrednovanjem funkcija šuma procjenjuje se naglašenost proizvodne, ekološke i socijalne funkcije i njihov uticaj na gazdovanje šumama.

Vrednovanje funkcija šuma je osnov za vrednovanje šumskih ekosistemskih usluga.

Vlasnici šuma mogu naplaćivati ekosistemске usluge šuma kroz šeme plaćanja ekosistemskih usluga ili druge vidove benefita u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Metodologiju vrednovanja šuma i šumskih ekosistemskih usluga propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeni mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Namjena šuma Član 31

Šume se prema namjeni, u skladu sa funkcijom šuma, dijele na privredne, zaštitne i šume posebne namjene.

Namjena šuma se određuje planom razvoja šuma, odnosno osnovom za gazdovanje šumama.

Privredne šume Član 32

Privredne šume su šume u kojima je naglašena proizvodna funkcija.

Šume iz stava 1 ovog člana utvrđuju se planom razvoja šuma, odnosno osnovom gazdovanja šumama.

Zaštitne šume Član 33

Zaštitne šume su šume u kojima je naglašena ekološka funkcija.

Šume iz stava 1 ovog člana utvrđuju se planom razvoja šuma, odnosno osnovom gazdovanja šumama.

Vlasnici šuma u privatnoj svojini obuhvaćenih zaštitnim šumama imaju pravo na obeštećenje za izgubljenu dobit od ograničenja korišćenja tih šuma.

Šume posebne namjene Član 34

Šume posebne namjene su šume u kojima su naglašene socijalne funkcije šume koje se nalaze u okviru zaštićenih prirodnih dobara.

Šume sa posebnom namjenom su:

- 1) urbane šume;
- 2) šume za očuvanje i korišćenje genofonda šumskih vrsta drveća;
- 3) šume za očuvanje biodiverziteta gena, vrsta, ekosistema i predjela;
- 4) šume značajne estetske vrijednosti;
- 5) šume od značaja za zdravlje ljudi i rekreaciju;
- 6) šume od značaja za obrazovanje;
- 7) šume od značaja za naučno-istraživačku delatnost;
- 8) šume kulturno-istorijskog značaja;
- 9) šume za potrebe odbrane zemlje;
- 10) šume za posebne potrebe državnih organa i za druge specifične potrebe.

Šume iz stava 1 ovog člana, ako zakonom kojim se uređuju nacionalni parkovi nije drugče određeno, utvrđuju se planom razvoja šuma i prostorno urbanističkim planovima.

Šumama posebne namjene gazduje se u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima su uređeni zaštita prirode i nacionalni parkovi.

Planovi upravljanja nacionalnim parkovima i plan razvoja šuma međusobno se usklađuju.

Gazdovanje šumama posebne namjene vrši se shodno osnovama gazdovanja šumama, na osnovu planova upravljanja nacionalnim parkovima i pejzažnih planova za urbane šume.

Šume u okviru zaštićenih prirodnih dobara i ekološke mreže NATURA 2000

Član 35

Upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem na području zaštićenih prirodnih dobara vrši se u skladu sa režimima zaštite i korišćenja propisanim zakonima kojima je uređena zaštita prirode i procjena uticaja na životnu sredinu.

Upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem koji su dio područja ekološke mreže Natura 2000 podređeno je zaštiti i očuvanju ciljnih staništa i ciljnih vrsta u skladu sa mjerama propisanim zakonom kojim je uređena zaštita prirode.

V. MJERE ZAŠTITE, OČUVANjE I MONITORING ŠUMA

Zabranjene radnje u šumama

Član 36

Zabranjeno je, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom:

- 1) pustošenje i krčenje šuma;
- 2) čista sječa šuma i sječa velikog intenziteta koja nije planirana kao redovan vid obnavljanja šuma;
- 3) doznaka koja nije u skladu sa osnovom gazdovanja šumama;
- 4) sječa stabala zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta drveća, osim u slučaju sanitarne sječe;
- 5) uništavanje podmlatka, oštećenje i podbjeljivanje stabala;
- 6) sakupljanje nedrvnih šumskih proizvoda;
- 7) sječa sjemenskih sastojina i sjemenskih stabala koja nije predviđena osnovom gazdovanja šumama, odnosno izvođačkim projektom;
- 8) samovoljno zauzimanje šuma i šumskog zemljišta, uništavanje ili oštećivanje šumskih zasada, oznaka i graničnih znakova;
- 9) odlaganje otpada, štetnih i opasnih materija i otpadaka, kao i zagađivanje šuma na bilo koji način;
- 10) unošenje, uzgajanje i širenje stranih invazivnih vrsta šumskog drveća koje se ne nalaze na listi dozvoljenih vrsta prema zakonu kojim se uređuje način sprečavanja, unošenja i širenja stranih i invazivnih stranih vrsta biljaka, životinja i gljiva.
- 11) preduzimanje drugih radnji kojima se slabti prinosna snaga šuma ili ugrožava funkcija šume.

Čuvanje šuma i šumskog zemljišta

Član 37

Poslove čuvanja šuma i šumskog zemljišta u državnoj svojini može da vrši lice koje ima srednju stručnu spremu šumarskog smjera (u daljem tekstu: čuvar šuma), zaposleno u privrednom društvu za gazdovanje šumama i koje ispunjava uslove za nošenje oružja u skladu sa zakonom kojim se uređuje oružje.

Čuvar šuma ima ovlašćenje da:

- legitimiše lica zatečena u vršenju protivpravnih radnji u šumama i na šumskom zemljištu, odnosno lica za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takve radnje, ako ne može da utvrdi identitet tog lica na drugi način;
- pregleda vozila kojima se drvo prevozi i tovara kojima se drvo prenosi radi provjere da li se promet vrši u skladu sa ovim zakonom i pronašla predmeta krivičnog djela ili prekršaja;
- pregleda mjesta, osim stanova, na kojima se može nalaziti drvo skladišteno bez uvjerenja o porijeklu i šumskog žiga, a koje može biti predmet krivičnog djela ili prekršaja;
- vrši kontrolu korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda u šumama i na šumskom zemljištu i njihovo oduzimanje ako se nalaze u prometu bez uvjerenja o porijeklu;
- vrši oduzimanje bespravno posječenog drveta i drveta koje se nalazi u prometu bez uvjerenja o porijeklu i šumskog žiga i privremeno oduzimanje predmeta kojima je izvršeno krivično djelo ili prekršaj u skladu sa zakonom kojim se uređuje oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću;
- vrši održavanje i obnavljanje graničnih oznaka šuma u državnoj svojini;
- preduzima mjere radi sprečavanja pomjeranja ili uništavanja graničnih oznaka u državnoj svojini, odnosno protivpravnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta;
- preduzima mjere radi obavještavanja i sprečavanja pojave požara u šumama i na šumskom zemljištu;
- sačini zapisnik o protivpravnoj radnji i utvrđenom činjeničnom stanju i dostavi ga starješini službe zaštite šuma na dalju nadležnost, a po potrebi policiji i nadležnom inspekcijskom organu;
- prati i obavještava o promjenama zdravstvenog stanja šuma, štetama nastalim od abiotičkih i biotičkih činilaca i drugim negativnim uticajima na šumu;
- vrši kontrolu sječišta i uspostavljanja šumskog reda, prijem, premjer, žigosanje i otpremu drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda.

Čuvar šuma može obavljati i druge čuvarske poslove propisane zakonima iz oblasti lovstva, zaštite prirode i drugih oblasti, ako ispunjava uslove propisane tim zakonima.

Čuvanje šuma radi njihove zaštite od protivpravnog prisvajanja, korišćenja, uništavanja, odlaganja otpadnih, otrovnih i štetnih materija, uništavanja graničnih znakova i drugih oznaka, obezbjeđuju vlasnici šuma.

Čuvar šuma

Član 38

Čuvar šuma vrši poslove čuvanja šuma i šumskog zemljišta u uniformi i naoružan službenim oružjem.

Čuvar šuma ima službenu legitimaciju i dužan je da prilikom preduzimanja radnji iz člana 37 stav 2 ovog zakona pokaže legitimaciju.

Legitimaciju čuvara šuma izdaje privredno društvo za gazdovanje šumama.

Izgled uniforme, oznake na uniformi, kao i način nošenja uniforme i sadržaj i obrazac legitimacije čuvara šuma propisuje Ministarstvo.

Oduzimanje nedrvnih šumskih proizvoda i bespravno posječenog drveta

Član 39

Čuvar šuma prilikom oduzimanja nedrvnih šumskih proizvoda, bespravno posječenog drveta i drveta koje se nalazi u prometu bez uvjerenja o porijeklu i šumskog žiga i predmeta koje privremeno oduzme subjektu kontrole sačinjava zapisnik o oduzimanju.

Zapisnik iz stava 1 ovog člana sadrži: podatke o imenu i prezimenu, odnosno nazivu subjekta kontrole, vremenu i mjestu oduzimanja nedrvnih šumskih proizvoda, bespravno posječenog drveta i drveta koje se nalazi u prometu bez uvjerenja o porijeklu i šumskog žiga predmeta, pravnom osnovu za oduzimanje, tačno naznačenim oduzetim proizvodima, drvetu i predmetima po vrsti, količini i drugim za identifikaciju prepoznatljivim obilježjima i imenu i prezimenu čuvara šuma.

Primjerak zapisnika o oduzimanju čuvar šuma dostavlja šumarskom inspektoru, radi daljeg postupanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Obavještenje o oduzimanju i izdavanje potvrde o privremenom oduzimanju **Član 40**

O privremeno oduzetim nedrvnim šumskim proizvodima, bespravno posječenom drvetu i drvetu koje se nalazi u prometu bez uvjerenja o porijeklu i šumskog žiga i predmeta, čuvar šuma izdaje potvrdu subjektu nadzora od kojeg se privremeno oduzimaju ti proizvodi, drvo i predmeti.

Potvrda iz stava 1 ovog člana sadrži: podatke o imenu i prezimenu, odnosno nazivu subjekta nadzora, vremenu i mjestu oduzimanja nedrvnih šumskih proizvoda, bespravno posječenog drveta i drveta koje se nalazi u prometu bez uvjerenja o porijeklu i šumskog žiga i predmeta, pravnom osnovu za oduzimanje, tačno naznačenim oduzetim proizvodima, drvetu i predmetima po vrsti, količini i drugim za identifikaciju prepoznatljivim obilježjima i imenu i prezimenu čuvara šuma.

Čuvar šuma obavještava privredno društvo za gazdovanje šumama o oduzimanju nedrvnih šumskih proizvoda, bespravno posječenog drveta i drveta koje se nalazi u prometu bez uvjerenja o porijeklu i šumskog žiga i predmeta koje privremeno oduzme.

Saradnja sa policijom i pomoć u izvršenju oduzimanja šumskih proizvoda i predmeta **Član 41**

Kad čuvar šuma ocijeni da poslove iz svoje nadležnosti ne može izvršiti primjenom propisanih ovlašćenja, zatražiće pomoć organa uprave nadležnog za policijske poslove (u daljem tekstu: policija).

Na poziv čuvara šuma, policija je dužna da odmah preuzme mjere kojima se čuvaru šuma obezbjeđuje nesmetano vršenje poslova iz stava 1 ovog člana, u skladu sa zakonom kojim se uređuju policijski poslovi.

Obezbeđenje oduzetih šumskih proizvoda i predmeta **Član 42**

Privredno društvo za gazdovanje šumama je dužno da nakon oduzimanja preuzme, skladišti i čuva oduzete šumske proizvode i predmete.

Privredno društvo za gazdovanje šumama je dužno da naknadi materijalnu štetu subjektu nadzora ako se u postupku dokazivanja utvrdi da je subjekat nadzora oštećen postupanjem čuvara šuma.

Sa oduzetim proizvodima, drvetom i predmetima iz člana 37 stav 2 al. 4 i 5 ovog zakona raspolaže privredno društvo za gazdovanje šumama u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje oduzimanje predmeta u inspekcijskom postupku i zakonom kojim se uređuje upravljanje oduzetom imovinskom koristi.

Obaveza sanacije degradiranih šuma i šumskih zemljišta

Član 43

Lice koje je izvršilo sječu, odnosno degradaciju šume i šumskog zemljišta iz člana 36 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona dužno je da izvrši sanaciju šume i šumskog zemljišta u roku određenom izvođačkim projektom.

Ako sanaciju ne izvrši lice iz stava 1 ovog člana, sanaciju će sprovesti privredno društvo za gazdovanje šumama o trošku tog lica.

Ako je lice iz stava 1 ovog člana nepoznato, sanaciju obezbjeđuje privredno društvo za gazdovanje šumama.

Čista sječa i sječa velikog intenziteta

Član 44

Čista sječa iz člana 36 stav 1 tačka 2 ovog zakona je zahvat kojim se uklanjuju sva stabla u sastojini, na površini većoj od 0,5 ha, na kojoj nije predviđena promjena namjene zemljišta ili nije predviđena kao neophodna uzgojna ili sanaciona mjeru.

Sječa velikog intenziteta iz člana 36 stav 1 tačka 2 ovog zakona je zahvat kojim se uklanja više od 50% dominantnih stabala, koja su glavni nosioci drvne zalihe, odnosno prirasta u sastojini, na površini većoj od 0,5 ha, na kojoj sječa nije predviđena kao uzgojna ili sanaciona mjeru.

Čista sječa i sječa velikog intenziteta mogu se primijeniti:

- u slučaju direktnе konverzije izdanačkih šuma ako je to predviđeno planskim dokumentima u šumarstvu;
- sanacije šuma od štetnog uticaja prirodnih nepogoda, pojave štetnih organizama bilja ili pojave karantinski štetnih organizama u skladu sa posebnim propisom koji uređuje zdravstvenu zaštitu bilja.

Promjena namjene šuma krčenjem

Član 45

Promjena namjene šuma, odnosno šumskog zemljišta u građevinsko ili drugo zemljište je postupak koji se može sprovesti samo ako je planiran državnim planskim dokumentom ili prostorno urbanističkim planom jedinica lokalne samouprave, odnosno planom razvoja šuma u skladu sa zakonom.

Krčenje šume je zahvat kojim se uklanja svo šumsko drveće u sastojini zbog promjene namjene šumskog zemljišta.

Promjena namjene iz stava 1 ovog člana može se vršiti:

- radi izgradnje objekata za zaštitu od elementarnih nepogoda i odbrane zemlje;
- u slučajevima kada se utvrdi javni interes posebnim zakonom ili na osnovu zakona;
- u postupku komasacije i arondacije poljoprivrednog zemljišta i šuma u skladu sa zakonom.

Krčenje šume, odnosno šumskog zemljišta zbog izgradnje šumskega puteva i drugih infrastrukturnih objekata koji služe gazdovanju šumama, koji su sastavni dio šume, odnosno šumskog zemljišta, ne smatra se promjenom namjene.

Krčenje šume, odnosno šumskog zemljišta radi izgradnje objekata za korištenje obnovljivih izvora energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika, može se vršiti isključivo na goletima, u niskim izdanačkim šumama i na šumskom zemljištu.

Šumom za koju je, u skladu sa stavom 1 ovog člana, izvršena promjena namjene, do privođenja planiranoj namjeni gazduje vlasnik, odnosno korisnik šuma, u skladu sa ovim zakonom.

Ako se privođenje namjeni ne izvrši u roku za koji je planski dokument donijet, odnosno u roku koji je predviđen planom razvoja šuma, vlasnik, odnosno korisnik šuma dužan je da izvrši obnavljanje iskrčene šume odmah nakon isteka roka za prenamjenu.

Promjena namjene krčenjem ne može se vršiti u zaštitnim šumama.

Promjena namjene iz stava 1 ovog člana na opožarenim šumskim površinama može se izvršiti najmanje nakon deset godina od vremena nastanka šumskog požara.

Sječa koja nije u skladu sa osnovom gazdovanja šumama

Član 46

Sječa iz člana 36 stav 1 tačka 3 ovog zakona je sječa koja prelazi količinu utvrđenu osnovom gazdovanja šumama i izvođačkim projektom, odnosno rješenjem za sječu.

Paša, kresanje grana i korištenje opalog lišća u šumi

Član 47

Paša u šumi, odnosno na šumskom zemljištu u državnoj svojini može se vršiti samo na način koji ne ugrožava funkcije šuma, na površinama koje za pašu odredi privredno društvo za gazdovanje šumama.

Kresanje grana i korištenje opalog lišća u šumi u državnoj svojini, odnosno na šumskom zemljištu može se vršiti samo na osnovu odobrenja privrednog društva za gazdovanje šumama, ako šumsko zemljište nije degradirano.

Način pašarenja, kresanja grana i sakupljanje opalog lišća propisuje Ministarstvo.

Zabranjeno izgradnje objekata u šumi

Član 48

Zabranjena je izgradnja trajnih ili privremenih objekata u šumi, na šumskom zemljištu i na goletima, koji nijesu u funkciji gazdovanja šumama, divljači i lovstva, zaštite prirode ili u javnom interesu.

Objekti iz stava 1 ovog člana koji su u funkciji gazdovanja šumama, divljači i lovstva, zaštite prirode ili u javnom interesu mogu se graditi u šumi, na šumskom zemljištu i na goletima u državnoj svojini na osnovu odobrenja koje izdaje privredno društvo za gazdovanje šumama, ako ispunjavaju uslove u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Zabranjeno odlaganje otpada u šumi

Član 49

Zabranjeno je odlaganje otpada u šumi, na šumskom zemljištu i na goletima, osim na mjestima određenim za tu namjenu.

Lice koje je izvršilo odlaganje otpada u šumi, na šumskom zemljištu ili na goletima, na mjestu koje nije namijenjeno za odlaganje otpada, dužno je da otpad o svom trošku ukloni.

Vlasnici i korisnici šuma dužni su da iz šume, odnosno sa šumskog zemljišta uklone otpad koji su odložila nepoznata lica.

Upotreba sredstava za zaštitu bilja u šumama

Član 50

Pod uslovom da ne ugrožavaju biološku ravnotežu u šumi se mogu upotrebljavati:

- registrovana sredstva za zaštitu bilja u skladu sa posebnim zakonom koji uređuje oblast sredstava za zaštitu bilja u svrhe zaštite šuma od uticaja štetnih organizama bilja;
- sredstva isključivo u svrhe zaštite šumskog podmlatka od štetnog uticaja divljači, koju nije moguće drugačije brojno smanjiti;
- sredstva za potrebe gašenja požara.

Opšte mjere zaštite šuma

Član 51

Vlasnici i korisnici šuma dužni su da, nakon sječe i izvoza drvnih sortimenata iz šume ili nakon sanacije štete u šumi, uspostave šumski red i preduzmu druge mjere, na osnovu stručnih uputstava organa uprave.

Šumski red je održavanje stanja šuma nakon korišćenja, koje obezbeđuje uslove za očuvanje šuma od štetnih organizama bilja i smanjenje rizika od požara, kao i očuvanje stabala, podmlatka, šumskih zemljišta, izvorišta voda i staništa rijetkih i ugroženih biljnih vrsta.

Način uspostavljanja šumskog reda propisuje Ministarstvo.

Posebne mjere zaštite šuma

Član 52

U slučajevima pojave štetnih organizama većeg obima Ministarstvo može narediti posebne mjere zaštite šuma.

Mjere iz stava 1 ovog člana, naročito se odnose na:

- privremenu zabranu planirane sječe, osim sječe u cilju otklanjanja štetnih posljedica;
- pojavu ili suzbijanje štetnih organizama bilja odnosno sprečavanje njihovog širenja u skladu sa posebnim zakonom koji uređuje zdravstvenu zaštitu bilja;
- uništavanje šumskog i šumskog reproduktivnog materijala zaraženog karantinski štetnim organizmima u skladu sa posebnim zakonom koji uređuje zdravstvenu zaštitu bilja.

U slučaju pojave bolesti ili štetočina većeg obima u šumama u zaštićenom prirodnom dobru, posebne mjere zaštite šuma se sprovode uz prethodno pribavljenu dozvolu za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom području u skladu sa zakonom kojim je uređena zaštita prirode.

Sprovodenje mera iz stava 2 al. 2 i 3 ovog člana obezbeđuje privredno društvo za gazdovanje šumama.

Mjere iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana predlaže organ uprave u saradnji sa organom uprave nadležnim za zdravstvenu zaštitu bilja.

Zaštita šuma od požara

Član 53

Zabranjeno je loženje otvorene vatre i odlaganje predmeta koji mogu prouzrokovati požar u šumi i na šumskom zemljištu, osim na mjestima određenim za tu namjenu.

Privredno društvo za gazdovanje šumama u periodu povećane opasnosti od požara u šumi i šumskom zemljištu, dužno je da obezbijedi poslove čuvanja šuma uspostavljanjem stalnih dežurstava.

Za šume i šumska zemljišta koja su izložena povećanoj opasnosti od požara primjenjuju se posebne mjere za sprečavanje i pripremu za gašenje požara, u skladu sa zakonom.

Vlasnici i korisnici šuma dužni su da preventivno djeluju, suzbijaju i učestvuju u gašenju požara u svojim šumama, odnosno šumama koje koriste.

Mjere zaštite šuma od šumskih požara propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite i spašavanja, uz saglasnost Ministarstva.

Evidencija šumskih požara

Član 54

Organ uprave vodi evidenciju o šumskim požarima.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o broju nastalih požara, mjestu nastanka požara, vrsti i uzroku požara, dojavi požara i intervenciji i veličini opožarene površine.

Bliži sadražaj, način vođenja i obrazac evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Monitoring šuma

Član 55

Monitoring šuma je prikupljanje, praćenje i razmjena podataka koji se odnose na:

- stanje šumskih ekosistema i njihovo korišćenje, uključujući primarne podatke i podatke proizvedene na osnovu tih podataka;
- zdravstveno stanje šuma u skladu sa metodologijom praćenja zdravstvenog stanja šuma;
- oštećenost šumskih ekosistema u skladu sa metodologijom procjene šteta na šumi i šumskom zemljištu;
- zdravstvenu zaštitu šumskog bilja u saradnji sa organom uprave nadležnim za zdravstvenu zaštitu bilja.

Monitoring šuma se sprovodi radi očuvanja, obnove i održivog korišćenja šumskih ekosistema i njihovih usluga, sa ciljem povećanja otpornosti šuma i omogućavanja zaštite multifunkcionalnosti šuma, a sa posebnim naglaskom na:

- adaptaciju i ublažavanje klimatskih promjena;
- biodiverzitet;
- sprečavanje rizika od katastrofa i upravljanje njima;
- zdravstveno stanje šuma;
- korišćenje šumske biomase u različite socioekonomiske svrhe;

- invazivne strane vrste drveća;
- održivo gazdovanje šumama i integrисано dugoročno planiranje u šumarstvu na nacionalnom nivou,
- povećanje otpornosti šuma na šumske požare, štetne organizme, suše i ostale prirodne nepogode.

Okvir za monitoring šuma

Član 56

Uspostavljanje okvira za monitoring šuma u Crnoj Gori podrazumijeva pristupanje Crne Gore sistemu monitoringa šuma koji se primjenjuje u Evropskoj uniji.

Crna Gora sarađuje sa Evropskom Komisijom na uspostavljanju okvira za monitoring šuma.

Monitoring šuma iz stava 1 ovog člana se sastoji od sledećih elemenata:

- geografski eksplizitnog identifikacionog sistema za mapiranje i lociranje šumskih sastojina;
- sistema za prikupljanje podataka o šumama;
- okvira za razmjenu podataka o šumama.

Sistem praćenja šuma sastoji se od elektronskih baza podataka i geografskih informacionih sistema i omogućava razmjenu i integraciju podataka o šumama sa drugim elektronskim bazama podataka i geografskim informacionim sistemima.

Okvir za monitoring omogućuje redovno i sistemsko prikupljanje podataka o šumama na osnovu ortofoto-snimaka iz vazduha ili svemira, satelitima Sentinel iz programa Copernicus ili drugim sistemima najmanje jednake vrijednosti i na osnovu *in situ* podataka putem mreže mjesta za praćenje.

Razmjena podataka monitoringa ostvaruje se na način što se podaci čine javno dostupnim.

Evropska Komisija će podatke osmatranja Zemlje koje obezbijedi dijeliti sa Ministarstvom ili sa pravnim licem koje ovlasti Ministarstvo, na bazi otvorenog pristupa.

Ministarstvo obezbeđuje prikupljanje *in situ* podataka na osnovu terenskih istraživanja, podatka dobijenim osmatranjem Zemlje i podataka prikupljenih iz drugih relevantnih izvora informacija ako su isti dostupni.

Podaci za praćenje su javni, prikazani u otvorenim, čitljivim formatima koji obezbjeđuju interoperabilnost i mogućnost njihovog daljeg korišćenja i ponovne upotrebe, u skladu sa Zakonom koji uređuje slobodan pristup informacijama.

Izuzetno od stava 8 ovog člana podaci koji se odnose na pozicije geografski eksplizitnih lokacija mjesta za praćenje podliježu zaštiti radi očuvanja povjerljivosti, kako bi se u baze za skladištenje i razmjenu podataka uključile informacije koje se odnose na geografski eksplizitnu lokaciju mjesta za praćenje.

Nadležnosti u okviru monitoringa

Član 57

Monitoring šuma integriše se u planske dokumente u šumarstvu iz člana 13 ovog zakona, na dugoročnim osnovama.

Ministarstvo određuje podatke monitoringa koji će se integrirati u planske dokumente.

Monitoring šuma vrši organ uprave na osnovu programa monitoringa koji je sastavni dio godišnjeg programa gazdovanja šumama.

Ministarstvo obezbeđuje usklađenosć podataka razmjenom prikupljenih podataka o šumama u skladu sa opisima podataka i datim tehničkim specifikacijama.

Ministarstvo je dužno da prati i kontroliše kvalitet podataka monitoringa, najmanje jednom u toku godine.

Ministarstvo izvještava Evropsku Komisiju o procjeni kvaliteta podataka.

U slučaju da se utvrde nedostaci u pogledu kvaliteta, Ministarstvo donosi korektivne mјere i o tome obavještava Evropsku Komisiju najkasnije do 1. jula tekuće za godinu u kojoj su nedostaci otkriveni.

Ministarstvo prikuplja i razmjenjuje podatke sa međunarodnim tijelima nadležnim za monitoring šuma, shodno preuzetim međunarodnim obavezama i u usklađenim formatima.

Crna Gora u cilju unapređenja kvaliteta, blagovremenosti i obuhvata podataka monitoringa može da traži od Evropske Komisije informacije o savremenim naučnim saznanjima, kao i razmjenu znanja i primjera dobre prakse.

Radi međunarodne saradnje, razmjene podataka i izvještavanja Ministarstvo imenuje nacionalnog korespondenta, koji je takođe kontakt osoba za razmjenu informacija između Evropske Komisije i Crne Gore vezanih za izradu ili prilagođavanje integrisanih planskih dokumenata iz st. 1 i 2 ovog člana.

Nacionalni korespondent vrši: koordinaciju pripreme podataka o šumama koji se razmjenjuju u skladu s ovim zakonom, uzimajući u obzir sva nadležna tijela koja razmjenjuju podatke o šumama, uključujući i tijela nadležna za sprečavanje i kontrolu rizika od katastrofa po pitanju šumskih požara; koordinaciju učešća relevantnih stručnjaka u Crnoj Gori iz oblasti šumarstva na stručnim skupovima koje organizuju Evropska Komisija i druga relevantna međunarodna tijela.

Ministarstvo izvještava Vladu o stanju šumskih ekosistema na osnovu monitoringa šuma, najkasnije do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu.

Podaci monitoringa šuma

Član 58

Organ uprave prikuplja sledeće podatke o stanju šumskih ekosistema i njihovom korišćenju:

- prikaz šuma dostupnih za snabdijevanje drvetom i onih koje nisu dostupne za snabdijevanje;
- drvna zaliha;
- neto godišnji prirast;
- struktura sastojine;
- sastav i bogatstvo vrsta drveća;
- klasifikacija šume u odnosu na evropske vrste šuma;
- uklanjanja iz šuma;
- mrtvo drvo;
- lokacija šumskih staništa na područjima mreže Natura 2000;
- brojnost čestih vrsta ptica šumskih staništa;
- lokacija prašuma i starih šuma;
- zaštićena šumska područja;

- proizvodnja i promet drvnih proizvoda;
- šumska biomasa za bioenergiju.

Podaci iz stava 1 al. 1 do 8 ovog člana prikupljaju se *in situ* na osnovu terenskih istraživanja na mreži mjesta za praćenje i kombinuju sa podacima osmatranja Zemlje i podacima dobijenih iz drugih izvora.

Mrežu mjesta za praćenje, opis podataka iz stava 1 ovog člana i dodatnih podataka, tehničke specifikacije i učestalost prikupljanja podataka iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Organ uprave prikuplja podatke o zdravstvenom stanju šuma u skladu sa metodologijom praćenja zdravstvenog stanja šuma.

Organ uprave prikuplja podatke o oštećenosti šumskih ekosistema u skladu sa metodologijom procjene šteta na šumi i šumskom zemljištu.

Način monitoringa, metode i smjernice za prikupljanje podataka, pojmovnike, šifre i faktore konverzije za pojedine vrste podataka monitoringa propisuje Ministarstvo.

Sanacija i obnavljanje degradiranih šuma

Član 59

Vlasnici i korisnici šuma dužni su izvršiti sanaciju i obnavljanje šuma degradiranih djelovanjem abiotičkih i biotičkih činilaca i šumskih požara.

Obnavljanje pošumljavanjem se obavezno vrši na površinama na kojima je izvršeno pustošenje šuma, bespravna sječa, na opožarenim površinama šuma i na površinama koje nijesu privedene namjeni nakon krčenja šuma u skladu sa članom 45 stav 7 ovog zakona.

Ako vlasnici šuma u privatnoj svojini ne izvrše sanaciju i obnavljanje degradiranih šuma, te mjere će o njihovom trošku izvršiti privredno društvo za gazdovanje šumama.

Radi sprovođenja mjera sanacije donosi se plan sanacije šuma.

Plan sanacije šuma naročito sadrži:

- procjenu obima štete sa kartografskim prikazom oštećenih površina;
- površine planirane za sanaciju;
- hitne mjere koje treba preduzeti u pogledu načina i dinamike uklanjanja opožarene drvne mase, snjegoloma, vjetroloma i slično;
- mjere obnavljanja šuma;
- način i rok izvođenja radova;
- procjena potrebnih finansijskih sredstava za realizaciju plana.

Plan sanacije šuma donosi privredno društvo za gazdovanje šumama za jednu ili više gazdinskih jedinica, odnosno parcela u privatnoj svojini.

Plan sanacije šuma iz stava 4 ovog člana za degradirane šume koje se nalaze u okviru zaštićenih prirodnih dobara donosi privredno društvo za gazdovanje šumama, uz prethodno pribavljeni mišljenje organa uprave nadležnog za zaštitu životne sredine.

Za sanitarne mjere koje je moguće izvršiti odmah u okviru redovnih mjer gazdovanja predviđenih planskim dokumentima ne donosi se plan sanacije.

VI. UZGOJ I PODIZANjE NOVIH ŠUMA

Srazmjernost uzgojnih radova i obima sječe

Član 60

Vlasnici i korisnici šuma dužni su da izvrše radove na uzgoju šuma srazmjerno vrsti i obimu sječe.

Radovi iz stava 1 ovog člana nalažu se vlasnicima šuma u privatnoj svojini odobrenjem kojim se dozvoljava sječa, a korisniku šume u državnoj svojini osnovama gazdovanja šumama, u skladu sa ovim zakonom.

Podizanje novih šuma

Član 61

Nove šume podižu se na goletima, za koje se utvrdi da bi mogle biti produktivnije od postojećeg korišćenja zemljišta ili mogле imati značajniju ekološku, odnosno socijalnu funkciju.

Podizanje novih šuma vrši se u skladu sa strategijom, odnosno planom razvoja šuma i finansira se od sredstava koja se ostvaruju korišćenjem opštetskorisnih funkcija šuma, od ostvarenih naknada za korišćenje šuma u državnoj svojini i iz drugih izvora.

VII. DOZNAKA, SJEĆA STABALA I PROMET DRVNIH SORTIMENATA

Doznaka stabala za sječu

Član 62

Stabla se mogu sjeći samo nakon njihovog odabiranja, obilježavanja i evidentiranja (u daljem tekstu: doznaka) u skladu sa osnovom gazdovanja šumama, planom gazdovanja šumama u privatnoj svojini i izvođačkim projektom.

Doznaka važi najduže tri godine, nakon čega vlasnici i korisnici šuma uklanjuju oznake sa doznačenih stabala.

Svo posjećeno drvo mora se izvesti iz šume u rokovima utvrđenim izvođačkim projektom.

Doznaku stabala za sječu u visokim šumama u državnoj svojini vrše lica ovlašćena od strane privrednog društva za gazdovanje šumama sa završenim VII-1 nacionalnog nivoa kvalifikacija šumarskog smjera, obima 240 ETC, sa najmanje jednom godinom radnog iskustva u oblasti uzgoja, zaštite i korišćenja šuma.

Doznaku stabala za sječu u šumi u privatnoj svojini mogu da vrše i lica koja ispunjavaju uslove iz člana 74 ovog zakona.

Doznaka stabala za sječu u šumi u privatnoj svojini vrši se u saradnji sa vlasnikom šume.

Doznaku stabala u niskim šumama mogu da vrše i lica sa završenim IV-1 nacionalnog nivoa klasifikacija šumarskog smjera, sa najmanje jednom godinom radnog iskustva u oblasti uzgoja, zaštite i korišćenja šuma.

O izvršenoj doznaci privredno društvo dužno je da obavijesti nadležnog šumarskog inspektora u roku od 15 dana od dana izvršene dozname.

Način i bliže uslove za doznamu stabala za sječu, obrazac zahtjeva za izdavanje odobrenja sječe, način obavještavanja o izvršenoj sjeći, način obilježavanja i evidentiranja posjećene drvene mase, obilježavanju panjeva bespravno posjećenih stabala i oblik i sadržinu žigova propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za sječu

Član 63

Vlasnici šume u privatnoj svojini dostavljaju zahtjeve za sječu iz godišnjih planova gazdovanja šumama privrednom društvu za gazdovanje šumama, radi vršenja doznake stabala za sječu, žigosanja drvnih sortimenata i izdavanja uvjerenja o porijeklu.

Vlasnici šume u privatnoj svojini uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavljaju privrednom društvu za gazdovanje šumama dokaz o svojini.

Odobravanje sječe

Član 64

Sječa šume u privatnoj svojini može se vršiti samo na osnovu odobrenja privrednog društva za gazdovanje šumama kojim se dozvoljava sječa.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se najkasnije u roku od tri dana od dana izvršene doznake.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

- ime i prezime vlasnika šume i broj katastarske parcele;
- vrstu, količinu i debljinsku strukturu doznačene drvne mase;
- uslove za vršenje sječe i izvoza drvnih sortimenata;
- potrebne mjere zaštite šuma i uspostavljanja šumskog reda;
- potrebne vrste i obim uzgojnih radova proporcionalnih obimu sječe;
- vrijeme i rok za izvršenje radova.

Privredno društvo za gazdovanje šumama dostavlja po jedan primjerak izdatih odobrenja podnosiocu zahtjeva i ograničeno uprave.

Uslovi za transport i promet drveta

Član 65

Šumske sortimente tehničkog i prostornog drveta mogu se izvoziti sa mesta sječe, odnosno prerade samo nakon njihovog prijema.

Prijem iz stava 1 ovog člana naročito obuhvata: premjer, evidentiranje i obilježavanje drvnih sortimenata (žigom, bar kodom i drugo) nakon što se prethodno utvrdi da je uspostavljen šumski red.

Vlasnik, odnosno korisnik šume dužan je da o izvršenoj sjeći obavijesti privredno društvo za gazdovanje šumama u roku od tri dana od dana izvršene sječe.

Prijem drvnih sortimenata vrši se preko knjige prijema, čiji izvod predstavlja uvjerenje o porijeklu šumskih, odnosno drvnih sortimenata.

Šumske, odnosno drvene sortimente u prometu mora da prati uvjerenje o njihovom porijeklu.

Zabranjen je promet, prerada i skladištenje šumskih sortimenata koji nijesu obilježeni na propisani način i koji nemaju uvjerenje o porijeklu.

Način obilježavanja, oblik žigova ili kodove, kao i sadržaj i obrazac uvjerenja o porijeklu drvnih sortimenata propisuje Ministarstvo.

Evidencija o doznaci, sjeći, prijemu, žigosanju i izdatim uvjerenjima o porijeklu drvnih sortimenata

Član 66

Organ uprave dužan je da vodi evidencije doznake stabala za sječu, prijema drvnih sortimenata i izdatih uvjerenja o porijeklu.

Organ uprave dužan je da evidencije upisuje u osnove gazdovanja šumama, odnosno planove gazdovanja šumama u privatnoj svojini.

Evidencije se sastoje od knjiga doznake i knjiga prijema, kojima organ uprave zadužuje privredno društvo za gazdovanje šumama i druga pravna lica koja vrše poslove doznake, prijema i izdavanja uvjerenja o porijeklu u skladu sa zakonom.

Privredno društvo za gazdovanje šumama i druga pravna lica koja vrše poslove doznake, prijema i izdavanja uvjerenja o porijeklu dužni su da vode svoje evidencije gazdovanja šumama u skladu sa propisanim obrascima i dostavljaju ih organu uprave.

Bliži sadržaj, način vođenja i obrazac evidencija o doznaci, sjeći, prijemu, žigosanju i izdatim uvjerenjima o porijeklu drvnih sortimenata propisuje Ministarstvo.

VIII. ŠUMSKA INFRASTRUKTURA

Uslovi za izgradnju i održavanje šumske infrastrukture

Član 67

U šumama i na šumskom zemljištu u državnoj svojini može se graditi šumska infrastruktura samo u skladu sa osnovom gazdovanja šumama i izvođačkim projektom, u skladu sa zakonom.

Planiranje, projektovanje, građenje i održavanje šumske infrastrukture može se vršiti samo u skladu sa principima zaštite prirode, potrebama gazdovanja šumama i tehničkim propisima, na način kojim se ne:

- ugrožavaju izvorišta vode i vodni tokovi;
- uzrokuje pojava erozije;
- narušavaju šumski ekosistemi;
- ugrožavaju staništa rijetkih i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta;
- sprječava normalan tok vode iz bujica;
- destabilizuje zemljište i povećava opasnost od odrona;
- ugrožavaju opštekorisne funkcije šuma.

Šumska infrastruktura je sastavni dio šume, odnosno šumskog zemljišta.

Način projektovanja, tehničke uslove za izgradnju, održavanje i tehnički prijem i označavanje šumske infrastrukture propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za saobraćaj.

Šumski putevi

Član 68

Putevi koji su u funkciji gazdovanja šumama smatraju se šumskim putevima.

Organ uprave dužan je da vodi evidenciju šumskih puteva.

Šumske puteve mogu koristiti pravna i fizička lica pod uslovima koje utvrdi organ uprave.

Izgrađene šumske puteve, kojima se omogućava pristup seoskim gazdinstvima, turističkim i drugim objektima, a koji su javnog karaktera, Vlada može prenijeti na upravljanje jedinici lokalne samouprave.

Izgradnja i održavanje šumskih puteva

Član 69

Šumske puteve u državnoj svojini gradi, održava i koristi privredno društvo za gazdovanje šumama.

Šumske puteve u privatnoj svojini gradi i održava vlasnik šuma.

Tehnički prijem izgrađenog šumskog puta vrši organ uprave.

IX. KORIŠĆENjE NEDRVNIH ŠUMSKIH PROIZVODA I FUNKCIJA ŠUMA

Uslovi za korišćenje nedrvnih šumskih proizvoda

Član 70

Nedrvni šumski proizvodi iz šuma u državnoj svojini mogu se koristiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe u skladu sa osnovom gazdovanja šumama, na način kojim se ne ugrožavaju ekosistemi i funkcije šuma.

Komercijalno korišćenje nedrvnih šumskih proizvoda obuhvata njihovo sakupljanje, radi stavljanja u promet.

Nekomercijalno korišćenje nedrvnih proizvoda iz stava 1 ovog člana je njihovo sakupljanje u količinama dnevnih potreba pojedinca, odnosno manje od 2 kg dnevno jestivih šumskih proizvoda.

Pravo na komercijalno korišćenje nedrvnih šumskih proizvoda imaju pravna i fizička lica registrovana za sakupljanje nedrvnih šumskih proizvoda u Centralnom registru privrednih subjekata.

Komercijalno korišćenje nedrvnih šumskih proizvoda obezbjeđuje privredno društvo, planiranjem, praćenjem stanja i kontrolom sakupljanja, vođenjem evidencija sakupljanja nedrvnih šumskih proizvoda i izdavanjem uvjerenja o porijeklu nedrvnih šumskih proizvoda.

Nedrvni šumski proizvodi mogu se sakupljati u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Način vođenja i sadržaj evidencije sakupljanja nedrvnih šumskih proizvoda i obrzac uvjerenja o porijeklu nedrvnih šumskih proizvoda propisuje Ministarstvo.

Za izdavanje uvjerenja o porijeklu nedrvnih šumskih proizvoda koji se komercijalno koriste plaća se naknada čiju visinu propisuje Vlada.

Zabrane i ograničenja korišćenja funkcija šuma od strane trećih lica

Član 71

Zabranjeno je u šumi, naročito:

- oštećivati ili pomjerati znakove, biljege ili druga obilježja;
- motornim vozilima koristiti šumske vlake, osim onih koje vlasnici posebno izdvoje za te svrhe;

- ulaziti u područja gdje se vrši sječa, izvlačenje i transport drveta, pošumljavanje, u ograđena šumska područja i šumske rasadnike.

Zabranjeno je bez odobrenja vlasnika, odnosno korisnika šuma, naročito:

- koristiti šumske puteve motornim vozilima u slučaju manifestacionih događaja, kao i za komercijalne namjene trećih lica;
- organizovanje masovnog okupljanja koje može nanijeti štetu šumi;
- postavljanje ograda;
- postavljanje tabli i oznaka na način kojim se oštećuju stabla;
- parkirati se i kampovati u šumama i na šumskim zemljištima;
- smještati pčelinjake, lovnotehničke i druge objekte u šumama i na šumskim zemljištima.

Za šume i šumsko zemljište u državnoj svojini odobrenje iz stava 2 ovog člana izdaje privredno društvo za gazdovanje šumama.

Za izdavanje odobrenja iz stava 3 ovog člana plaća se naknada koja je prihod privrednog društva za gazdovanje šumama.

Visinu i način obračuna naknade iz stava 4 ovog člana propisuje Vlada.

Naknada za ugrožavanje i korišćenje opštekorisnih funkcija šuma

Član 72

Pravna i fizička lica koja svojim djelatnostima ugrožavaju opštekorisne funkcije šuma ili u čijem sticanju dobiti učestvuju opštekorisne funkcije šuma plaćaju naknadu.

Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod Budžeta.

Djelatnosti koje ugrožavaju ili čijem ostvarivanju pomažu opštekorisne funkcije šuma mogu biti djelatnosti vodoprivrede, poljoprivrede, elektroprivrede, crne i obojene metalurgije, hemijske i drvne industrije, turizma i ugostiteljstva i drumskog i željezničkog saobraćaja.

Naknada se naplaćuje na ostvarenu dobit, srazmjerno doprinosu opštekorisnih funkcija šuma u stvaranju dobiti, odnosno srazmjerno ugrožavanju tih funkcija.

Visinu i način obračuna naknade iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

X. ORGANIZACIJA POSLOVA U ŠUMARSTVU

Nadležnost

Član 73

Organ uprave obavlja upravne i sa njima povezane stručne poslove u šumarstvu, koji se odnose na:

- 1) pripremu i izradu planova u šumarstvu;
- 2) sprovođenje nacionalne inventure šuma;
- 3) odlučivanje u slučaju sumnje ili spora da li se radi o šumi, šumskom zemljištu, naznačenoj vrsti šumskog drveća, drveću van šume ili goleti;
- 4) prikupljanje podataka o stanju šuma;
- 5) pripremu stručnih osnova za propise, planove i osnove iz ovog zakona;
- 6) izradu karata šumskih staništa i tipova šuma (kartiranje);
- 7) sprovođenje monitoringa šuma;
- 8) izdvajanje, uređenje i unapređivanje stanja u sjemenskim objektima za sakupljanje reproduktivnog materijala šumskog drveća;
- 9) sprovođenje mera za očuvanje biodiverziteta i prirodnih vrijednosti šuma;

- 10) upravljanje i gazdovanje lovištima i lovištima posebne namjene u skladu sa zakonom kojim se uređuje lovstvo;
- 11) kontrolu izvedenih radova po izvođačkom projektu;
- 12) uspostavljanje, vođenje i održavanje informacionog sistema za šume i šumarstvo;
- 13) saradnju sa naučno istraživačkim institucijama iz oblasti šumarstva;
- 14) druge poslove u skladu sa zakonom.

Privredno društvo za gazdovanje šumama obavlja poslove gazdovanja šumama, koji se odnose na:

- 1) podizanje novih šuma, pošumljavanje i njegu novih kultura;
- 2) sprovođenje zaštite šuma od biotičkih i abiotičkih činilaca, kao i dijagnozno-prognozne poslove;
- 3) zaštitu šuma od požara;
- 4) čuvanje šuma i šumskog zemljišta u državnoj svojini i održavanje graničnih oznaka između šuma u državnoj i privatnoj svojini;
- 5) doznačku stabala za sječu;
- 6) izradu izvođačkih projekata;
- 7) obilježavanje drvnih sortimenata;
- 8) izdavanje odobrenja za sječu u šumama u privatnoj svojini;
- 9) izdavanje uvjerenja o porijeklu;
- 10) proizvodnju drvnih sortimenata i drugih šumskega proizvoda;
- 11) sakupljanje, proizvodnju i promet nedrvnih šumskega proizvoda;
- 12) proizvodnju i promet reproduktivnog materijala šumskega drveća;
- 13) izgradnju, održavanje i sanaciju šumskega puteva u skladu sa ovim zakonom;
- 14) upravljanje zaštićenim područjima u skladu sa ovim zakonom i očuvanje zaštićenih prirodnih dobara u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode;
- 15) pružanje stručne pomoći vlasnicima šuma u privatnoj svojini u pogledu korišćenja i zaštite šuma;
- 16) vođenje i održavanje baza podataka kao elemenata informacionog sistema za šume i šumarstvo;
- 17) druge poslove u skladu sa statutom.

Za poslove iz stava 1 tač. 1, 4, 6 i 7, kao i iz stava 2 tač. 1, 5, 10, 12, 13 i 15 ovog člana mogu se angažovati pravna lica i preduzetnici u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Za poslove iz stava 1 tač. 1, 4, 6 i 7, kao i iz stava 2 tač. 5 i 15 ovog člana koji su stručni poslovi u šumarstvu mogu se angažovati samo druga pravna lica i preduzetnici koji ispunjavaju uslove iz člana 74 ovog zakona.

Uslovi za vršenje stručnih poslova u šumarstvu

Član 74

Stručne poslove u šumarstvu može da vrši pravno lice koje je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata za poslove u šumarstvu i ima najmanje jedno zaposleno lice sa završenim VII nacionalnog nivoa kvalifikacija šumarskog smjera, obima 240 ETC.

Zaposleno lice iz stava 1 ovog člana mora imati najmanje godinu dana radnog iskustva na poslovima iz oblasti šumarstva.

Stručne poslove u šumarstvu može da vrši i preduzetnik koji ispunjava uslove u pogledu stručne spreme i radnog iskustva iz st. 1 i 2 ovog člana.

Stručno usavršavanje u šumarstvu

Član 75

Organ uprave i privredno društvo za gazdovanje šumama dužni su da obezbijede uslove za stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih (kurseve, obuke, edukacije), u skladu sa odgovarajućim zahtjevima za sprovođenje efikasnih i savremenih mjera na gajenju, zaštiti i korišćenje šuma, prema godišnjem programu organa uprave, odnosno planu rada privrednog društva za gazdovanje šumama.

Naknada za vršenje određenih stručnih poslova u šumarstvu

Član 76

Za vršenje poslova na gazdovanju šumama koji se odnose na doznaku stabala za sječu, premjer i žigosanje drvnih sortimenata i izdavanje uvjerenja o porijeklu vlasnici šuma u privatnoj svojini plaćaju naknadu.

Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod privrednog društva za gazdovanje šumama. Visinu i način obračuna naknade iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Udruženja vlasnika šuma u privatnoj svojini

Član 77

Radi ostvarivanja, unapređenja i zaštite zajedničkih prava i interesa, vlasnici šuma u privatnoj svojini mogu osnovati udruženja.

Udruženje iz stava 1 ovog člana koje poseduje više od 100 ha šume, bez obzira na ukupnu površinu šuma u svojini, ima prioritet pri korišćenju sredstava podsticajnih mjera u šumarstvu.

XI. KORIŠĆENjE ŠUMA U DRŽAVNOJ SVOJINI

Prodaja drveta

Član 78

Korišćenje šuma, šumskog zemljišta i nedrvnih šumskih proizvoda u državnoj svojini vrši se u skladu sa osnovom gazdovanja šumama, odnosno izvođačkim projektom.

Sredstva ostvarena od korišćenja šuma, šumskog zemljišta i nedrvnih šumskih proizvoda u državnoj svojini prihod su privrednog društva za gazdovanje šumama.

Prodaja drvnih sortimenata i drugih proizvoda iz šuma u državnom vlasništvu vrši se u šumi, u dubećem stanju, na šumskim i drugim stovarištima, po cijenama koje utvrđuje privredno društvo za gazdovanje šumama, uz saglasnost Vlade.

Prodaju iz stava 3 ovog člana vrši privredno društvo za gazdovanje šumama.

Cijene iz stava 3 ovog člana utvrđuju se najmanje jednom godišnje, a tokom godine usklađuju u slučaju promjena cijena na tržištu.

Ustupanje radova na sjeći, izradi i izvlačenju drvnih sortimenata do mjesta prodaje, vrši se u skladu sa zakonom kojim su uređene javne nabavke.

Privredno društvo za gazdovanje šumama plaća naknadu za korišćenje šuma, šumskog zemljišta i nedrvnih šumskih proizvoda u državnoj svojini Budžetu, u

procentu od 20% prihoda ostvarenih prodajom tih drvnih sortimenata i drugih šumskih proizvoda.

Naknada iz stava 7 ovog člana plaća se kvartalno.

Dio sredstava od naknade iz stava 7 ovog člana ustupa se jedinicama lokalne samouprave na čijoj teritoriji privredno društvo za gazdovanje šumama koristi i ostvaruje prihode od šuma, šumskog zemljišta i nedrvnih šumskih proizvoda u državnoj svojini u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansiranje lokalne samouprave.

Raspodjela sredstava jedinicama lokalne samouprave iz stava 9 ovog člana vrši se zavisno od prodaje realizovane na osnovu izvođačkih projekata iz člana 19 ovog zakona, odnosno ostvarenih prihoda od prodaje.

Način utvrđivanja visine sredstava koja se raspodjeljuju jedinicama lokalne samouprave iz stava 10 ovog člana propisuje Vlada.

Način i uslovi za obezbjeđivanje drvetom stanovništva u ruralnim područjima

Član 79

Drvo u šumi u državnoj svojini može se, u skladu sa izvođačkim projektom, davanje stanovnicima sa prebivalištem u ruralnim područjima za sopstvene potrebe do 10 m³ godišnje po domaćinstvu.

Davanje drveta iz stava 1 ovog člana obuhvata:

- besplatno sakupljanje drvnih ostataka nakon sječa na osnovu odobrenja privrednog društva za gazdovanje šumama;
- snabdijevanje stanovništva u ruralnim područjima ogrijevnim drvetom, po socijalnom programu organa uprave nadležnog za socijalnu djelatnost, na predlog privrednog društva za gazdovanje šumama, uz saglasnost Vlade;
- kupovinu ogrijevnog i tehničkog drveta u dubećem stanju;
- kupovinu ogrijevnog i tehničkog drveta na šumskom putu.

Postupak davanja pokreće se podnošenjem zahtjeva privrednom društvu za gazdovanje šumama.

Cijenu za kupovinu drvnih sortimenata iz stava 2 al. 3 i 4 ovog člana određuje privredno društvo za gazdovanje šumama, uz saglasnost Vlade.

Korišćenje šuma u privatnoj svojini

Član 80

Korišćenje šuma, šumskog zemljišta i nedrvnih šumskih proizvoda u privatnoj svojini vlasnici ostvaruju u skladu sa planovima gazdovanja šumama u privatnoj svojini i ovim zakonom.

Registracija privatnih šumskih gazdinstava

Član 81

Privatna šumska gazdinstva veličine od 5 ha upisuju se u registar koji vodi organ uprave i sastavni je dio informacionog sistema Ministarstva, na zahtjev vlasnika.

Registar iz stava 1 ovog člana vodi se u okviru registra poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa zakonom.

XII. FINANSIRANjE

Obezbeđivanje sredstava

Član 82

Sredstva za finansiranje djelatnosti od opšteg interesa u gazdovanju šumama obezbjeđuju se iz:

- 1) naknada za korišćenje šuma i šumskog zemljišta u državnoj svojini u skladu sa članom 78 stav 7 ovog zakona;
- 2) prihoda od prodaje drvnih sortimenata i drugih proizvoda iz šuma u državnom vlasništvu;
- 3) naknade koju plaćaju vlasnici šuma u privatnoj svojini u skladu sa članom 76 ovog zakona;
- 4) naknade koju plaćaju pravna i fizička lica u čijem stvaranju dobiti doprinose opštakorisne funkcije šuma ili koja u obavljanju djelatnosti ugrožavaju te funkcije u skladu sa članom 72 ovog zakona;
- 5) drugih prihoda.

Visinu i način obračuna i plaćanja naknada iz stava 1 tač. 1, 3 i 4 ovog člana propisuje Vlada.

Raspodjela sredstava

Član 83

Privredno društvo za gazdovanje šumama sprovođenje poslova finansira iz ostvarenih prihoda od korišćenja šuma i šumskog zemljišta, nedrvnih i drugih šumskeh proizvoda i iz drugih prihoda.

Sredstva za realizaciju mjera u šumarstvu koje sprovodi organ uprave obezbjeđuju se iz Budžeta, na osnovu godišnjeg programa koji izrađuje organ uprave, a donosi Vlada do 31. decembra tekuće za narednu godinu.

Godišnji program iz stava 2 ovog člana naročito sadrži: planirane aktivnosti kvantifikovane po obimu i vrsti radova na uređivanju šuma, monitoringu šuma i evidencijama gazdovanja šumama, sa finansijskim sredstvima za njihovo sprovođenje, kao i vrstu radova i sredstva za sufinansiranje radova u šumama u privatnoj svojini.

Sredstva za proširenu reprodukciju (pošumljavanje goleti i bujičnih erozivnih područja, melioracije) obezbjeđuju se u Budžetu, na osnovu programa koji donosi Vlada.

Podsticajne mjere u šumarstvu

Član 84

Sredstva za realizaciju podsticajnih mjer u šumarstvu i sufinansiranje izvođenja radova mogu se, u skladu sa godišnjim programom gazdovanja šumama, obezbjeđivati iz Budžeta za:

- jačanje konkurentnosti u šumarstvu;
- poboljšanje uslova životne sredine;
- poboljšanje kvaliteta života seoskog stanovništva i diverzifikaciju ruralne ekonomije.

Sredstva iz stava 1 ovog člana mogu se dodijeliti privatnim šumskim gazdinstvima, koja su upisana u registar gazdinstava iz člana 79 ovog zakona.

Raspodjelu sredstava vrši organ uprave po postupku sprovedenom po javnom pozivu na osnovu kriterijuma koje utvrđuje Ministarstvo.

Naknada štete

Član 85

Pravna i fizička lica koja pričine štetu šumama i šumskom zemljištu dužni su da nadoknade štetu.

Način obračuna i visina pričinjene štete iz stava 1 ovog člana utvrđuje se propisom Ministarstva.

Kontrola namjenske upotrebe budžetskih sredstava

Član 86

Kontrolu namjenske upotrebe podsticajnih sredstava za sufinansiranje izvođenja radova i podsticajnih mjera vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje ruralni razvoj.

Kontrola iz stava 1 ovog člana obuhvata kontrolu sprovođenja mjera koje se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz Budžeta, namjenski utrošak sredstava i ocjenu efekata sprovedenih mjera.

XIII. NADZOR

Nadležnost

Član 87

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše Ministarstvo, ministarstva nadležna za poslove nadzora nad raspolaganjem, korišćenjem i upravljanjem stvari i drugih dobara u državnoj svojini, zaštite životne sredine, uređenja prostora i saobraćaja i organ uprave.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši šumarski inspektor u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim je uređen inspeksijski nadzor i zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita bilja i službene kontrole.

Ovlašćenja šumarskog inspektora

Član 88

Pored ovlašćenja i obaveza utvrđenih zakonom kojim je uređen inspeksijski nadzor, šumarski inspektor je ovlašćen da:

- pregleda planove razvoja, osnove gazdovanja šumama, planove za šume u privatnoj svojini, izvođačke projekte, njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;
- kontroliše usaglašenost izvođačkih projekata sa planskim dokumentima višeg reda;
- vrši nadzor nad izradom i sprovođenjem plana sanacije šuma;
- pregleda sve šumske radove, šumsku infrastrukturu, objekte, uređaje, kao i sva mjesta gdje se drvo siječe, skladišti ili izvozi iz šume do mjesta prerade, te drvo i sredstva s kojima se drvo prevozi do kupca, odnosno mjesta prerade;
- pregleda doznaku stabala za sječu;

- vrši kontrolu da li se na postrojenjima na kojima se vrši primarna prerada drveta vrši prerada žigosanog drveta i drveta snabdjevenog uvjerenjem o porijeklu šumskih sortimenata i prostornog drveta;
- pregleda izvršenje svih radova koji su predviđeni izvođačkim projektima;
- kontroliše sprovođenje tehničkog prijema radova po izvođačkim projektima;
- vrši nadzor kako se sprovode mjere osiguranja zaštite od požara te naređuje sprovođenje određenih mera, ako utvrdi da se vlasnici i korisnici šuma ne pridržavaju propisa, odnosno naređenih mera za zaštitu šuma od požara;
- vrši nadzor kako se sprovode mjere na zaštiti šuma i šumskih zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korišćenja i bespravne izgradnje objekata;
- vrši nadzor sprovođenja drugih mera za zaštitu šuma i propisanog uspostavljanja i održavanja šumskog reda i vršenja neposrednog čuvanja šuma;
- kontroliše kako se utvrđuje zdravstveno stanje šuma i sprovode mjere za suzbijanje štetnih organizama te naređuje sprovođenje određenih mera, ako utvrdi da se vlasnici i korisnici šuma ne pridržavaju propisa i naređenih mera;
- kontroliše ispunjenost uslova za izvođenje radova u šumama;
- kontroliše sprovođenje postupka promjene namjene (krčenja) šuma;
- vrši uvid u dokumentaciju pravnih lica ili preduzetnika koji vrše stručne poslove u šumarstvu.

Kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis ili da se ne poštuju standardi ili normativi, šumarski inspektor je obavezan da, pored upravnih mera i radnji propisanih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, preduzme i sljedeće upravne mjeru i radnje:

- naredi obustavu svih aktivnosti u šumama i na šumskom zemljištu koje se realizuju bez važećih planskih dokumenata u šumarstvu ili koji su u suprotnosti sa osnovama i planovima gazdovanja šumama višeg reda;
- naredi tehnički prijem odjeljenja po isteku roka za realizaciju izvođačkog projekta;
- naredi izvršavanje planiranih i drugih potrebnih radova, čije bi neizvršenje prouzrokovalo štetne posljedice;
- naredi obustavu: čiste sječe, sječe velikog intenziteta i druge protivpravne sječe stabala, krčenja šume, ispaše, kresanja grana i sakupljanja lišća, prometa vozilima izvan šumskih saobraćajnica, protivpravnog sakupljanja šumskih proizvoda;
- naredi obnovu sastojina u kojima je izvršena čista sječa ili sječa velikog intenziteta;
- naredi sanaciju sastojina;
- privremeno oduzme protivpravno posjećeno drvo, drvo protivpravno stavljeno u promet i druge protivpravno prisvojene ili proizvedene šumske proizvode, kao i sredstva i predmete kojima su izvršene ove radnje;
- naredi privremenu obustavu primarne prerade i mljevenja drveta u pogonima u kojima su pronađenidrvni sortimenti bez žiga ili uvjerenja o porijeklu drvnih sortimenata i prostornog drveta, do utvrđivanja identiteta lica koje je dopremilo bespravno posjećene drvne sortimente i prostorno drvo, radi sprovođenja krivičnog postupka protiv istog;

- u hitnim slučajevima, u kojima bi nastupila šteta po opšti interes, naredi mjere za sprečavanje štete;
- naredi uklanjanje smeća i ostalog otpada iz šume i sa šumskog zemljišta;
- zabrani izvođenje šumskega radova pravnim i fizičkim licima koja ne ispunjavaju stručnotehničke, tehnološke i druge uslove predviđene ovim zakonom;
- preduzima mjere u cilju sprečavanja protivpravnog prisvajanja šuma i protivpravne izgradnje objekata;
- preduzima mjere u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u izvršavanju šumskega radova i predlaže oduzimanje prava za izvođenje radova u šumama u državnoj svojini.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Član 89

Novčanom kaznom u iznosu od 1.200 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne uradi izvođački projekat u skladu sa osnovom gazdovanja šumama (član 19 stav 1);
- 2) ne realizuje odredbe iz izvođačkog projekta u godini za koju je donešen, odnosno ako izvođački projekat realizuje u toku naredne godine bez odobrenje organa uprave (član 19 st. 5 i 6);
- 3) ne zaduži stručno lice za doznaku i izradu izvođačkog projekta, kao i za nadzor nad izvođenjem radova po izvođačkom projektu (član 19 stav 7);
- 4) izvođački projekat ne izradi diplomirani inženjer šumarstva sa najmanje jednom godinom radnog iskustva na poslovima u šumarstvu (član 19 stav 9);
- 5) izvrši doznaku koja nije u skladu sa osnovom gazdovanja šumama (član 36 stav 1 tačka 3);
- 6) izvrši uništavanje podmlatka, oštećenje i podbjeljivanje stabala (član 36 stav 1 tačka 5);
- 7) ne obezbijedi čuvanje šuma radi njihove zaštite od protivpravnog prisvajanja, korišćenja, uništavanja, odlaganja otpadnih, otrovnih i štetnih materija, uništavanja graničnih znakova i drugih oznaka (član 37 stav 4);
- 8) ne obezbijedi preuzimanje, skladištenje i čuvanje oduzetih šumskega proizvoda i predmeta (član 42 stav 1);
- 9) ne izvrši obnavljanje iskrčene šume odmah nakon isteka roka za prenamjenu (član 45 stav 6);
- 10) ne ukloni otpad iz šume koji su odložila nepoznata lica (član 49 stav 3);
- 11) upotrebljava sredstva za zaštitu bilja koja ugrožavaju biološku ravnotežu (član 50 stav 1);
- 12) nakon sječe i izvoza drvnih sortimenata iz šume ili nakon sanacije štete u šumi, ne uspostavi šumski red ili ne preduzme druge mjere (član 51 stav 1);
- 13) ne obezbijedi stalna dežurstva u periodu povećane opasnosti od požara u šumi i šumskom zemljištu (član 53 stav 2);
- 14) preventivno ne djeluje, ne suzbija ili ne učestvuje u gašenju požara u šumi koju koristi (član 53 stav 4);

- 15) ne izvrši sanaciju i obnavljanje šuma degradiranih djelovanjem abiotičkih i biotičkih činilaca i šumskih požara (član 59 st. 1 i 3);
- 16) ne donese plan sanacije šuma degradiranih djelovanjem abiotičkih i biotičkih faktora, osim u slučaju kad je sanitарne mjere moguće izvršiti odmah u okviru redovnih mjera gazdovanja predviđenih planskim dokumentima (član 59 stav 6);
- 17) ne izvrši radove na uzgoju šuma srazmjerno vrsti i obimu sječe, u skladu sa osnovom gazdovanja šumama (član 60 stav 1);
- 18) ne ukloni oznake sa doznačenih stabala nakon isteka roka važenja doznaće (član 62 stav 2);
- 19) svo posjećeno drvo ne izveze iz šume u rokovima utvrđenim izvođačkim projektom (član 62 stav 3);
- 20) dopusti da doznačku stabala za sječu vrše neovlašćena lica i bez odgovarajuće stručne spreme (član 62 st. 4 i 5);
- 21) ne dostavi primjerak odobrenja za sječu u šumi u privatnoj svojini ogranicu uprave (član 64 stav 4);
- 22) stavi u promet šumske odnosno drvne sortimente bez izdatog uvjerenja o porijeklu (član 65 stav 5);
- 23) gradi šumsku infrstrukturnu suprotno osnovi gazdovanja šumama i izvođačkom projektu (član 67 stav 1);
- 24) nedrvne šumske proizvode iz šuma u državnoj svojini koristi u komercijalne svrhe suprotno osnovi gazdovanja šumama, na način da se ugrožavaju ekosistemi i funkcije šuma (član 70 stav 1).
- 25) ne obezbijedi da se komercijalno korišćenje nedrvnih šumskih proizvoda vrši na način da se ne ugrožavaju ekosistemi i funkcije šuma, planiranjem, praćenjem stanja i kontrolom sakupljanja, vođenjem evidencija sakupljanja nedrvnih šumskih proizvoda i izdavanjem uvjerenja o porijeklu nedrvnih šumskih proizvoda (član 70 stav 5);
- 26) ne vrši prodaju drvnih sortimenata i drugih proizvoda iz šuma u državnom vlasništvu po cijenama utvrđenim uz saglasnost Vlade Crne Gore (član 78 stav 3);

Član 90

Novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u pravnom licu, ako:

- 1) ne donese odluku o donošenju izvođačkog projekta, rješenje o zaduženju stručnog lica za doznačku i izradu izvođačkog projekta i rješenje o zaduženju stručnog lica za nadzor nad izvođenjem radova po izvođačkom projektu (član 19 st. 2 i 8);
- 2) ne legitimiše lica zatečena u vršenju protivpravnih radnji u šumama i šumskim zemljištima, odnosno lica za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takve radnje (član 37 stav 2 alineja 1);
- 3) ne pregleda vozila kojima se drvo prevozi i tovara kojima se drvo prenosi radi provjere da li se promet vrši u skladu sa ovim zakonom i pronalaska predmeta krivičnog djela ili prekršaja (član 37 stav 2 alineja 2);
- 4) ne pregleda mjesta, osim stanova, na kojima se može nalaziti drvo skladišteno bez uvjerenja o porijeklu i šumskog žiga, a koje može biti predmet krivičnog djela ili prekršaja (član 37 stav 2 alineja 3);

- 5) ne vrši kontrolu korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda u šumama i na šumskom zemljištu i njihovo oduzimanje ako se nalaze u prometu bez uvjerenja o porijeklu (član 37 stav 2 alineja 4);
- 6) ne vrši oduzimanje bespravno posjećenog drveta i drveta koje se nalazi u prometu bez uvjerenja o porijeklu i šumskog žiga (član 37 stav 2 alineja 5);
- 7) ne vrši održavanje i obnavljanje oznaka graničnih linija šuma u državnom vlasništvu (član 37 stav 2 alineja 6);
- 8) ne preduzima mjere u cilju sprečavanja pomjeranja ili uništavanja graničnih oznaka, odnosno protivpravnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta (član 37 stav 2 alineja 7);
- 9) ne preduzima mjere sprečavanja pojave požara u šumama i na šumskom zemljištu (član 37 stav 2 alineja 8);
- 10) ne sačini zapisnik o protivpravnoj radnji i utvrđenom činjeničnom stanju i dostavi ga organu uprave, a po potrebi policiji i nadležnom inspekcijskom organu (član 37 stav 2 alineja 9);
- 11) ne prati i ne obavlja o promjenama zdravstvenog stanja šuma, štetama nastalim od abiotičkih i biotičkih činilaca i drugih negativnim uticajima na šumu (član 37 stav 2 alineja 10);
- 12) ne vrši kontrolu sječišta i uspostavljanja šumskog reda, prijem, premjer, žigosanje i otpremu drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda (član 37 stav 2 alineja 11);
- 13) službu čuvanja šuma obavlja bez službene uniforme i legitimacije i ako prilikom obavljanja poslova čuvanja šuma ne pokaže službenu legitimaciju (član 37 st. 1 i 2);
- 14) postupa suprotno odredbama člana 62 ovog zakona;
- 15) postupa suprotno odredbama o prijemu drvnih sortimenata, uvjerenju o porijeklu i načinu izdavanja uvjerenja o porijeklu drvnih sortimenata iz člana 65 ovog zakona;
- 16) ne vodi evidencije gazdovanja šumama u skladu sa propisanim obrascima i ne dostavi ih organu uprave (član 66 stav 4);
- 17) ne postupi u skladu sa članom 68 stavom 5 ovog zakona.

Član 91

Novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu ako:

- 1) ne objavi nacrte planskih dokumenata iz člana 13 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona na svojoj internet stranici i obavijesti javnost o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave i načinu dostavljanja mišljenja na planske dokumente (član 21 stav 1);
- 2) ne upisuje podatke o stanju i promjenama u ekosistemu šuma, podatke prikupljene inventurom šuma, podatke o mreži šumske infrastrukture, izvršenim radovima u šumama i vlasnicima i korisnicima šuma (član 28 stav 3);
- 3) ne vodi evidenciju o šumskim požarima (član 54 stav 1);
- 4) ne vrši praćenje i procjenu zdravstvenog stanja šuma i održivog gazdovanja, odnosno monitoring šuma (član 55 stav 1);
- 5) ne dostavi izvještaj o monitoringu Ministarstvu do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 55 stav 2);
- 6) ne vrši monitoring oštećenosti šumskih ekosistema u skladu sa propisanom metodologijom procjene šteta na šumi i šumskom zemljištu (član 56 stav 1);

7) ne vodi evidencije doznake stabala za sječu, prijema drvnih sortimenata i izdatih uvjerenja o porijeklu (član 66 stav 1);

8) ne upisuje evidencije gazdovanja u osnove gazdovanja šumama, odnosno planove gazdovanja šumama u privatnoj svojini (član 66 stav 2);

9) ne vodi evidenciju šumskih puteva (član 68 stav 2).

Član 92

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice vlasnik šume u privatnoj svojini, ako:

1) izvrši ili dopusti uništavanje podmлатka, oštećenje i podbjeljivanje stabala (član 36 stav 1 tačka 5);

2) izvrši ili dozvoli odlaganje otpada, štetnih i opasnih materija i otpadaka, kao i zagađivanje šuma na bilo koji način (član 36 stav 1 tačka 9);

3) izvrši promjenu namjene šuma krčenjem ako promjena namjene nije predviđena prostorno planskim dokumentom, odnosno planom razvoja šuma (član 45 stav 1);

4) ne izvrši obnavljanje iskrčene šume odmah nakon isteka roka za prenamjenu (član 45 stav 6);

8) sproveđe promjenu namjene šuma opožarenih šumskih požarima u periodu do deset godina od nastanka šumskog požara (član 45 stav 7);

9) nakon sječe i izvoza drvnih sortimenata iz šume ili nakon sanacije štete u šumi ne uspostavi šumski red ili ne preduzme druge mjere na osnovu stručnih upustava organa uprave (član 51 stav 1);

10) preventivno ne djeluje, ne suzbija ili ne učestvuje u gašenju požara u svojoj šumi, (član 53 stav 4);

11) ne izvrši sanaciju i obnavljanje šuma degradiranih djelovanjem abiotičkih i biotičkih činilaca i šumskih požara, koje su u njegovom vlasništvu (član 57 stav 1);

12) ne izvrši radove na uzgoju šuma srazmjerne vrsti i obimu sječe, u skladu sa odobrenjem za sječu (član 60 st. 1 i 2);

13) izvrši sječu šume u privatnoj svojini bez prethodno pribavljenog odobrenja za sječu (član 64 stav 1);

14) ne obavijesti organ uprave o izvršenoj sjeći, u roku od tri dana od dana izvršene sječe (član 65 stav 3);

15) stavi u promet, preradi ili skladišti šumske sortimenate koji nijesu obilježeni na propisani način i koji nemaju uvjerenje o porijeklu (član 65 stav 6);

16) vrši planiranje, projektovanje, građenje i održavanje šumske infrastrukture suprotno principima zaštite prirode, potrebama gazdovanja šumama i tehničkim propisima, na način kojim se ugrožavaju izvořista vode i vodni tokovi; uzrokuje pojavu erozije; narušavaju šumske ekosisteme; ugrožavaju staništa rijetkih i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta; sprečava normalan tok vode iz bujica; destabilizuje zemljište i povećava opasnost od odrona; ugrožavaju opštekorisne funkcije šuma (član 67 stav 2).

Član 93

Novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.200 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) vrši samovoljno zauzimanje šuma ili šumskog zemljišta ili uništavanje ili oštećivanje šumskih zasada ili oznaka i graničnih znakova (član 36 stav 1 tačka 8);

- 2) vrši odlaganje otpada ili štetnih i opasnih materija i otpadaka, kao i zagađivanje šuma na bilo koji način (član 36 stav 1 tačka 9);
- 3) vrši kresanje grana ili korišćenje opalog lišća u šumi u državnoj svojini, odnosno na šumskom zemljištu bez odobrenja privrednog društva za gazdovanje šumama (član 47 stav 2);
- 4) u šumi motornim vozilima koristi šumske vlake, osim onih koje su vlasnici posebno izdvojili za te svrhe (član 71 stav 1 alineja 2);
- 5) ulazi u područja u šumi gdje se vrši sječa, izvlačenje i transport drveta ili pošumljavanje, u ograđena šumska područja i šumske rasadnike (član 71 stav 1 alineja 3);
- 6) bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma koristi šumske puteve motornim vozilima u slučaju manifestacionih događaja, kao i za komercijalne namjene trećih lica (član 71 stav 2 alineja 1);
- 7) bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma organizuje masovna okupljanja koja mogu nanijeti štetu šumi (član 71 stav 2 alineja 2);
- 8) bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma postavlja ograde (član 71 stav 2 alineja 3);
- 9) bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma postavlja table ili oznake na način kojim se oštećuju stabla (član 71 stav 2 alineja 4);
- 10) se parkira ili kampuje u šumi i na šumskom zemljištu, bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma (član 71 stav 2 alineja 5);
- 11) smješta pčelinjake ili lovnotehničke i druge objekte u šumi i na šumskom zemljištu, bez odobrenja vlasnika odnosno korisnika šuma (član 71 stav 2 alineja 6).

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Planski dokumenti za šume i šumarstvo Član 94

Nacionalna inventura šuma izvršiće se u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nacionalna šumarska politika donijeće se u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Planovi razvoja šuma donijeće se u roku od deset godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Osnove gazdovanja šumama donijeće se u roku od deset godina od dana donošenja ovog zakona.

Do donošenja planskih dokumenata iz st. 4 i 5 ovog člana šumama će se gazdovati na osnovu programa gazdovanja šumama koji su donijeti do stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje propisa Član 95

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uspostavljanje informacionog sistema i monitoringa šuma Član 96

Informacioni sistem će se uspostaviti u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Monitoring stanja šumskih ekosistema i njihovog korišćenja iz člana 56 stav 1 ovog zakona će se uspostaviti u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za osnivanje privrednog društva
Član 97

Odluku o osnivanju privrednog društva za gazdovanje šumama Vlada će donijeti do 30. juna 2024. godine.

Primjena odredbe
Član 98

Odredba člana 65 ovog zakona primjenjivaće se do donošenja zakona kojim će se urediti stavljanje u promet drveta i proizvoda od drveta.

Prestanak važenja zakona
Član 99

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o šumama ("Službeni list CG", br. 74/10 i 47/15).

Stupanje na snagu
Član 100

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2025. godine.

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodopoprivrede
Direktorat za šumarstvo, lovstvo i
drvnu industriju

Adresa: Rimski trg 46,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 109
fax: +382 20 234 105
www.mpsv.gov.me

Broj: 08-311/22-15603/11

14. avgust 2023. godine

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama**

Vrijeme trajanja javne rasprave: 30 dana - objavljen javni poziv za javnu raspravu, dana 24.04.2023. godine na internet stranici ministarstva i portalu e-uprava.

Način sproveđenja javne rasprave: održavanje okruglih stolova i usmeno iznošenje predloga i komentara, dostavljanje sugestija, primjedbi i komentara u pisanim oblicima u roku određenom za javnu raspravu.

Javna rasprava se održala u Podgorici, Pljevljima i Rožajama.

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

mr Dragan Otašević - Generalni direktor Direktorata za šumarstvo, lovstvo i drvnu industriju

mr Ranko Kankaraš - Načelnik Direkcije za šumarstvo

dip.ing. Goran Đalović – Načelnik Direkcije za drvnu industriju

Rezime dostavljenih predloga, sugestija, primjedbi i komentara, sa navedenim razlozima za njihovo prihvatanje, odnosno odbijanje:

R.ibr.	Sadržaj predloga, sugestija, komentara i primjedbi	Odgovor na predloga, sugestija, komentara i primjedbi
1.	<p>Zajednica opština Crne Gore</p> <p>Nacrt izmjena i dopuna ne propisuje da li će i koji dio ostvarenog prihoda od korišćenja šuma pripasti opštinama na čijoj teritoriji se šume koriste.</p> <p>Takođe, Nacrt ne definisiše ni tačan procenat prihoda budućeg privrednog društva koji će se uplaćivati u budžet države.</p> <p>Predlog je da izmijeničlan 17 stav 7 Nacrta tako da glasi procenat prihoda ostvarenih prodajom drvnih sortimenata i drugih šumskih proizvoda privredno društvo uplaćuje na ime naknade za korišćenje šuma, šumskog zemljišta i nedrvnih šumskih proizvoda u državnoj svojini u budžet države i budžet opštine, u skladu sa propisom kojim se uređuje sistem finansiranja lokalnih samouprava.</p>	<p>Predlog se prihvata.</p> <p>Prihvatanjem predloga se dodatno koncretizuje zakonsko rješenje nacrt izmjena i dopuna.</p> <p>Tačan procenat prihoda budućeg privrednog društva koji će se uplaćivati u budžet države biće definisan uredbom koja će se donijeti nakon usvajanja zakona, shodno rezultatima ekonomsko finansijske analize i u skladu sa rezultatima konsultacija sa Ministarstvom finansija.</p>
2.	<p>Blažo Jokanović, dip.ling.šumarstva u penziji</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 1 Nacrta zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šumama nije definisana pozicija u osnovnom tekstu Zakona o šumama.</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 2: U članu 2 Nacrta zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, odnosno u članu 4 ZOŠ u dodatoj tački 22, treba obuhvatiti i šumsko zemljište tako da bi dodata tačka 22 glasila:</p>	<p>Primjedba 1 se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Član 1 ima poziciju u osnovnom tekstu.</p> <p>Predlog 2 se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Definicijom se ne targetira šumsko zemljište, već je predmet definicije šuma, sa ciljem</p>

			konkretnizacije	norme	radi
					Gore.
	<p>„22) pustošenje šuma je svaka radnja u šumama i na šumskim zemljишima kojim se trajno remeti gazuđovanje šumama i šumskim zemljишtem, suprotna zakonskim propisima koji može dovesti do degradacije šuma i šumskog zemljista (sjeća koja nije predviđena programima i planovima gazuđovanja šumama, sjeća šuma sa intenzitetom sjeće većim od dozvoljenog planskim dokumentom u odnosu na zapreminu i priраст sastojine, sjeća i uništavanje nedoznačenih stabala, naročito stabala iz kategorije dozrijevajućih i elitnih stabala, skidanje površinskog sloja, razni iskopi, vađenje kamena – kamenolomi, izgradnja objekata koji nijesu u funkciji šumarstva, kretanje motornih vozila i teške mehanizacije mimo puteva, odlaganje komunalnog i građevinskog otpada, ispuštanje ulja i maziva iz motornih vozila i sl.).“</p>				
	<p>Primjedba/predlog/sugestija 3:</p> <p>Predloženi član 3 nije definisana pozicija u ZOŠ – ne zna se gdje će biti u osnovnom tekstu Zakona.</p> <p>Predloženi član treba preciznije definisati, i predlaže se da glasi:</p> <p>Član 3</p> <p>Poslovi na upravljanju i gazuđovanju šumama se aktom Vlade povjeravaju privrednom društvu za gazuđovanje šumama u 100% u državnom vlasništvu (u daljem tekstu: privredno društvo).</p> <p>Osnivač privrednog društva je Vlada Crne Gore.“.</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 4:</p> <p>Član 4 Nacrtia zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šumama treba brisati.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4:</p> <p>Osnivač privrednog društva je Vlada Crne Gore.“.</p> <p>Sugestija 4 se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Predloženim članom 4 zakona o izmjenama i dopunama se upravo dopunjuje član 14 postojećeg Zakona o šumama u dijelu usaglašavanja sa propisima iz oblasti zaštite prirode</p>				

	<p>Predloženi član 4 Nacrtu potrebno je brisati jer materiju koju on tretira regulisana je u članu 14 postojećeg ZOŠ kao i u podzakonskom aktu iz člana 24 ZOŠ koji bliže propisuje sadržaj programa gazzdovanja šumama.</p> <p>Stav 3,5, 6,7,8, iz predloženog člana 4 treba uvrstiti u podzakonski akt – Propis o bližem sadržaju i načinu izrade programa gazzdovanja šumama</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 5:</p> <p>Predloženi član 5 - nije definisana pozicija u ZOŠ – ne zna se gdje će biti u osnovnom tekstu Zakona.</p> <p>Predloženi član 5 Nacrtu treba dopuniti i kao takav da bude dopunjeno – izmijenjeni član 15 ZOŠ, i da glasi:</p> <p>“Radi realizacije programa gazzdovanja šumama na godišnjem nivou izrađuje se izvođački projekat.</p> <p>Izvođački projekat se donosi za odjeljenje, po odsjecima u okviru odjeljenja.</p> <p>- izvođački projekt naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doznačene bruto drvne mase, sortimentnu strukturu, prostornu podjelu i transportnu mrežu puteva i vlaka. - mjere uzgoja, zaštite, korišćenja šuma i izgradnje šumske infrastrukture; - uslove rada i elemente uslova rada, norme rada, potreban kapacitet radne snage po svim fazama rada, primjenjeni tehnološki postupak, ekonomsku analizu izvršenih radova i rokove za izvršenje; - ograničenja u intervencijama u prostoru gdje divljač živi i opisa predviđenih mera u cilju sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja štetnog uticaja na životnu sredinu, - karte odjeljenja sa ucrtanim odsjecima, prostornom podjelom, postojće i projektovanom saobraćajnom infrastrukturom, stoverištima - lagerima i važnijim objektima; 	<p>i unaprijeđenja propisa u tom dijelu.</p> <p>Predlog 5 se djelimično prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Pozicija člana 5 zakona o izmjenama i dopunama je definisana u osnovnom tekstu Zakona, tako da se sugestija odbacuje. Izvršeno je dopunjavanje sadržaja izvođačkog projekta u ključnim dijelovima predloga, čime je obuhvaćena suština predloga i isti dakle uvažen u tom dijelu. Ne prejudicira se tijelo koje će izdavati licence, obzirom da šumarska komora ne postoji. Jedna godina radnog staža za inženjera šumarstva se ocjenjuje dovoljnom da bi mogao vršiti doznačku stabala za sjeću i izradu izvođačkog projekta.</p>
--	---	--

- podatke o vremenu početka i završetka radova.

Prilog izvođačkog projekta, koji je sastavni dio izvođačkog projekta, čini rješenje o zaduženju lica za doznamku i izradu izvođačkog projekta, odluku privrednog društva o usvajanju izvođačkog projekta, rješenje o zaduženju stručnih lica za izvođenje radova po izvođačkom projektu i nadzor na izvođenje radova.

Izvođački projekat se po pravilu realizuje u godini za koju je donešen.

Određbe izvođačkog projekta su obavezujuće i moraju se realizovati najkasnije u periodu od dvije godine.

Izuzetno, izvođački projekat može se realizovati i naredne godine, uz odobrenje organa privrednog društva.

Izvođački projekat izrađuje i donosi privredno društvo najkasnije do 15. decembra tekuće za narednu godinu, osim u slučajevima kada se izvođački projekat izrađuje za degradirane šume radi donošenja plana sanacije u skladu sa članom 48 ovog zakona.“

Izvođačke projekte izrađuju diplomirani inženjeri šumarstva – opštег ili šumarskog smjera sa najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima u šumarstvu, koji posjeduju licencu za obavljanje stručnih poslova u gazdovanju šumama izdatu od strane Komore inženjera šumarstva Crne Gore.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5:

Materiju koju obrađuje član 5 Nactra u već postojećem ZOŠ tretira član 15. Postojeći član 15 ZOŠ neophodno je dopuniti sa novim elementima kako bi se izbjegli nedostaci koji su se u dosadašnjoj primjeni dešavalо.

Primjedba/predlog/sugestija 6:

Član 7 Nactra u promijenjeni član 34 u stavu 2 alineji 9 za riječi "dostavi ga" brisati riječi "nadležnom organu uprave" i dodati sljedeće riječi "neposrednom rukovodiocu u privrednom društvu". U istom stavu potrebno je dodati novu alineju koja glasi "vrši

Predlog 6 se prihvata.

Mjenja se član 7 u Nactru zakona kako je to predloženo, uz korekcije tehničke prakse.

kontrolu sječišta, uspostavljanje šumskog reda, prijem, premjer, žigosanje, obrojčavanje i, otpremu drvnih i nedrvnih proizvoda;“

Dopunjeni izmijenjeni član 32 glasice:

„Poslove čuvanja šuma i šumske zemljišta može da vrši lice koje ima srednju stručnu spremu šumarskog smjera (u daljem tekstu: čuvan šuma) i koje ispunjava uslove za nošenje oružja, u skladu sa zakonom kojim je uredeno oružje.

Čuvan šuma ima pravo i obavezu, naročito, da:

- legitimise lica zatečena u vršenju protivpravnih radnji u šumama i šumskim zemljištima, odnosno lica za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takve radnje, ako ne može da utvrdi identitet tog lica na drugi način;
- pregleda vozila kojima se drvo prevozi i tovara kojima se drvo prenosi u cilju pronalaska predmeta krivičnog djela ili prekršaja;
- pregleda mjeseta, osim stanova, na kojima se može nalaziti drvo koje je predmet krivičnog djela ili prekršaja;
- vrši kontrolu sakupljanja nedrvnih šumskega proizvoda u šumama i na šumskim zemljištima;
- vrši privremeno oduzimanje bespravno posjećenog drveta i predmeta kojima je izvršeno krivično djelo ili prekršaj;
- vrši održavanje i obnavljanje graničnih oznaka šuma u državnom vlasništvu;
- preduzima mјere u cilju sprečavanja pomjeranja ili uništavanja graničnih oznaka, odnosno protivpravnog zauzimanja šuma i šumske zemljišta;
- preduzima mјere u cilju javljanja, obavještavanja i sprečavanja pojave požara u šumama i na šumskom zemljištu;

	<ul style="list-style-type: none"> - sačini zapisnik o protivpravnoj radnji i utvrđenom činjeničnom stanju i dostavi ga neposrednom rukovodiocu u privrednom društvu, a po potrebi policiji i nadležnom inspekcijskom organu; - prati i obavještava o promjenama zdravstvenog stanja šuma, štetama nastalim od abiotičkih i biotičkih činilaca i drugih negativnim uticajima na šumu; - vrši kontrolu sječišta, uspostavljanje šumskog reda, prijem, premjer, žigosanje, obrojčavanje i, otpremu drvnih i nedrvnih proizvoda; - preduzima i druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlašćen. <p>Čuvar šuma može obavljati i druge čuvarске poslove propisane posebnim propisima iz oblasti lovstva, zaštite prirode i drugih oblasti, ako ispunjava uslove date tim propisima.</p> <p>Čuvanje šuma radi njihove zaštite od protivpravnog prisvajanja, korišćenja, uništavanja i drugih nezakonitih radnji (odlaganje otpadnih i otrovnih štetnih materija, zagadživanje šume, uništavanje graničnih znakova i oznaka i slično) obezbeđuju vlasnici šuma.</p> <p>Sa oduzetim šumskim proizvodima i predmetima iz stava 2 alineja 5 ovog člana raspolaže privredno društvo, u skladu sa zakonom kojim je uređena državna imovina.“</p>
	<p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6:</p> <p>Kod definisanja prava i obaveza čuvara šuma, odnosno opisa njegovih radnih obaveza, potrebno je dodati osnovne njegove zadatke a to su da "vrši kontrolu sječišta, uspostavljanje šumskog reda, prijem, premjer, žigosanje, obrojčavanje i, otpremu drvnih i nedrvnih proizvoda" što mu je i uvijek pripadalo, kao i da zapisnike kao i razne izvještaje dostavlja neposrednom rukovodiocu u privrednom društvu, gdje su i zaposleni.</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 7:</p> <p>U članu 8 Nacrtu poslednji stav treba da glasi:</p> <p>Sugestija 7 se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Period od 10 godina je planska kategorija identična kod planiranja u šumarstvu i prostornog planiranja, tako da se postavljena norma u nacrtu smatra konkretnijom, a sa druge</p>

	<p>"Promjena namjene iz stava 1 ovog člana na opožarenim šumskim površinama ne može se vršiti."</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7:</p> <p>Promjena namjene šumske površine bez obzira da li se radi o opožarenim ili na neki drugi način uništenim odnosno devastiranim prostorom, može se vršiti samo u skladu sa planom razvoja šuma i prostorno planskom dokumentacijom. Opožarene šumske površine neophodno je sanirati i pošumititi u skladu sa sanacionim planom.</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 8:</p> <p>U članu 11 Nacrta koji tretira izmjene u članu 53 ZOŠ potrebitno je i u stavu 2 umjesto riječi "nadležni organ uprave" staviti "privredno društvo". U stavu 4 treba staviti "privredno društvo" kao i "koja posjeduje licencu za obavljanje stručnih poslova u gospodovanju šumama izdatu od strane šumarske komore". U sedmorn stavu treba umjesto "jedne" staviti "dvije".</p> <p>Sa predloženim izmjenama član 53 će glasiti:</p> <p>"Stabla se mogu sjeći samo nakon njihovog odabiranja, obilježavanja i evidentiranja (u daljem tekstu: doznaka), u skladu sa programom gospodovanja šumama, planom gospodovanja šumama u privatnoj svojini i izvođackim projektom.</p> <p>Doznaka važi najduže tri godine, nakon čega je privredno društvo dužno ukloniti oznake sa doznačenih stabala.</p> <p>Svo posjećeno drvo mora se izvesti iz šume u rokovima predviđenim izvođačkim projektom.</p> <p>Doznaku stabala za sjeću u visokim šumama mogu da vrše ovlašćena lica u privrednom društvu sa završenim VII 1 nacionalnog nivoa kvalifikacija šumarskog smjera, obima 240 ETC, koja posjeduje licencu za obavljanje stručnih poslova u gospodovanju šumama izdatu od strane šumarske komore.</p> <p>Doznaku stabala za sjeću u šumi u privatnoj svojini mogu da vrše i pravna lica i</p>	<p>strane upodobljenom u planskom smislu.</p> <p>Predlog 8 se djelimično prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Suštinski se predlog prihvata, uz zadršku oko uslova da je godina radnog staža za šumarskog tehničara da bi mogao vršiti doznaku stabala za sjeću u niskim šumama. Takođe se ne prejedicira tijelo koje će izdavati licence, obzirom da šumarska komora ne postoji.</p> <p>To vrijeme i završena Šumarska škola smatraju se dovoljnom osnovom za obavljanje poslova doznake u niskim izdanačkim šumama i kod nas i u većini zemalja regiona.</p>
--	---	---

preduzetnici koji u pogledu stručne spreme ispunjavaju uslove iz člana 67 ovog zakona.

Doznačka stabala za sjeću u privatnoj šumi vrši se u saradnji sa vlasnikom šume.

Doznačku stabala u niškim šumama mogu da vrše i lica sa završenim IV/1 nacionalnog nivoa klasifikacija šumarskog smjera, obima 180 ETC sa najmanje dvije godine radnog iskustava u oblasti uzgoja, zaštite i korišćenja šuma.”

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8:

Predložene dopune adekvatnije definisu ko vrši naznačene radnje, kao i daje veću odgovornost i važnost za samom procesu doznačke kao jednom od najstručnijih i najkompleksnijih poslova u šumarstvu.

Primjedba/predlog/sugestija 9:

Član 12 Nacrta, odnosno predložene izmijene u članu 55 stav 1 mijenja se i glasi „Sjeća Šume u privatnoj svojini može se vršiti samo na osnovu odobrenja privrednog društva kojim se dozvoljava sjeća.”

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9:

Radi racionalnosti Zakonom treba prenijeti ovlašćenja da privredno društvo obavlja te aktivnosti. Izdavanje odobrenja za sjeću u privatnim šumama od strane privrednih društava u okruženju se u praksi primjenjuje više od 50 godina.

Predlog 9 se ne prihvata.

Obrazloženje: Članom 14a je predviđeno da za šume u privatnoj svojini nadležni organ uprave izrađuje plan gospodovanja privatnim šumama. Članom 15a Zakona o šumama se precizira da nadležni organ uprave izrađuje godišnji plan gospodovanja šumama u privatnom vlasništvu, na osnovu zahtjeva vlasnika šuma. Slijedstveno, nadležni organ uprave treba da donosi rješenja kojim se zahtjevi usvajaju, odnosno odbiju. Daljin odredbama Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama je predviđeno da se

neposredno izvršenje može prenijeti na privredno društvo, tako da je predlog moguće obuhvatiti nižim aktom. Ovakvo rješenje smatra se fleksibilnijim, što je preporučljivo u tranzicionim uslovima kako će nastati u šumarstvu donošenjem izmjena i dopuna zakona i drugih akata koje slijede tokom reforme.

Primjedba/predlog/sugestija 10:

Član 13 Nacrtu gdje u članu 56 mijenja stav treba da se brišu dio tekstaiza zareza "čiji izvod predstavlja uvjerenje o porijeklu šumskih, odnosno drvnih sortimenata.".

Izmijenjeni stav 4, treba da glasi:

"Prijem drvnih sortimenata vrši se preko knjige prijema".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10:

Knjiga premjera služi samo za evidenciju posjećene drvne mase, a uvjerenje o porijeklu šumskih, odnosno drvnih sortimenata je otpremnica čiji je sadržaj propisan podzakonskim aktom – član 57 ZOŠ. Poslednjim izmjenama ZOŠ uvedena je odrednica da "izvod iz knjige premjera predstavlja uvjerenje o porijeklu šumskih, odnosno drvnih sortimenata.", što se negativno odrazilo u praksi, jer se izrađeni sortimenti nijesu primali kod panja – mjesto sječe nego prilikom utovara da bi se složio izvod iz knjige premjera sa otpremnicom koja se izdaje prilikom otpreme – utovara drvnih sortimenata, jer uvjerenje o porijeklu drveta treba da se slaže i po broju komada i po dimenzijama.

Primjedba/predlog/sugestija 11:

Član 15 Nacrtu gdje mijenja član 66 ZOŠ, mijenja se i glasi:

<p>„Privredno društvo, kome su aktom Vlade povjerni poslovi na upravljanju i gospodovanju šumama, obavljaju upravne i sa njima povezane stručne poslove u šumarstvu, koji se odnose na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pripremu i izradu planova u šumarstvu; 2) sprovodenje nacionalne inventure šuma; 3) uступanje radova u šumama u državnoj svojini na izvođenje; 4) prikupljanje podataka o stanju šuma; 5) izradu karata šumske staništa i tipova šuma (kartiranje); 6) sprovodenje monitoringa zdravstvenog stanja šuma, održivosti gospodovanja šumama i bespravnih aktivnosti u šumama; 7) podizanje novih šuma, uključujući pošumljavanje i njegu novih kultura; 8) izdvajanje, uređenje i unapređivanje stanja u sjemenskim objektima za sakupljanje reproduktivnog materijala šumskog drveća; 9) izgradnju, održavanje i sanaciju šumskih puteva u skladu sa ovim zakonom; 10) učešće u pripremi stručnih osnova za propise, planove i programe, koje na osnovu ovlašćenja donosi Vlada i Ministarstvo; 11) sprovodenje mjera za očuvanje biodiverziteta i prirodnih vrijednosti šuma; 12) sprovodenje zaštite šuma od biotičkih i abiotičkih činilaca, uključujući dijagnozne prognozne poslove; 13) zaštita šuma od požara; 14) čuvanje šuma i šumskog zemljišta u državnoj svojini i održavanje graničnih oznaka između državnih i privatnih šuma; 15) doznačku stabala za sjeću; 	<p>Predlog 11 se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Predlogom se ostavljaju iste mogućnosti za obavljanje poslova u šumarstvu kao što je to dalo Načrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, tako da se predloženom drugačijom formulacijom u tekstu postiže isti pravni institut. Stav je da i u jednom i u drugom obliku teksta privredno društvo ima puni kapacitet za obavljanje poslova na gospodovanju šumama, što i jeste cilj izmjena i dopuna Zakona o šumama.</p>
--	--

	16) žigosanje i prijen sortimenata i sječišta, odnosno šumskih radova; 17) izradu izvođačkih projekata; 18) izdavanje rješenja za sječu u privatnim šumama; 19) izdavanje uvjerenja o porijeklu; 20) proizvodnja i prodaja drvnih sortimenata i drugih šumskih proizvoda; 21) sakupljanje, proizvodnju i promet nedrvnih šumskih proizvoda; 22) proizvodnja i promet reproduktivnog materijala šumskog drveća; 23) upravljanje i gazzdovanje lovistiama i lovistiama posebne namjene; 24) upravljanje zaštićenim područjima u skladu sa ovim zakonom i očuvanje zaštićenih prirodnih dobara u skladu sa zakonom kojim je uređena zaštita prirode; 25) pružanje stručne pomoći vlasnicima šuma u privatoj svojini u pogledu korišćenja i zaštite šuma; 26) kontrolu izvedenih radova po izvođačkom projektu; 27) uspostavljanje, vođenje i održavanje informacionog sistema za šume i šumarstvo; 28) vođenje i održavanje baza podataka kao elemenata informacionog sistema za šume i šumarstvo; 29) saradnju sa naučno istraživačkim institucijama iz oblasti šumarstva i lovstva; 30) druge poslove u skladu sa zakonom. Poslovi iz stava 1 ovog člana predmet su posebnog akta Vlade kojim se uređuju odnosi između nadležnog organa uprave i privrednog društva. Stručne poslove iz stava 1 tač. 1,2,4,5,21 i 22 ovog člana može izvršavati drugo pravno lice i preduzetnici, putem usluga.

Poslove iz tačke 24 može obavljati privredno društvo, ako ispunjava uslove propisane zakonom kojim je uređena zaštita prirode.”

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11:

U članu 15 Nacrtu u promijenjenom članu 66 ZOŠ ostavljena je mogućnost da šumama upravljaju i gazduju svi „Nadležni organ uprave, privredno društvo i druga pravna lica i preduzetnici”. Smatram da šumama treba da upravlja i gazduje privredno društvo, što je i glavni cilj promjene ZOŠ.

Primjedba/predlog/sugestija 12:

Član 17 Nacrta gdje mijenja član 77 u stavu 3 iza riječi šumi dodati “na kamionskom putu”, a izbaciti riječi “u dubećem stanju”.

Stav 3 glasiće:

“Prodaja drvnih sortimenata i drugih proizvoda iz šuma u državnom vlasništvu vrši se u šumi na kamionskom putu, na šumskim i drugim stovarištima, po cijenama koje utvrđuje Vlada Crne Gore na predlog privrednog društva.”

U stavu 7 izmijenjenog člana 77 potrebno je navesti koji dio prihoda se uplaćuje u budžet države.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12:

U analizi procjene uticaja propisa piše da Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, između ostalog, rješava pitanje napuštanja koncesionog modela korišćenja šuma, a u Nacrtu u članu 17 kod izmjena člana 77 u stavu 3, između ostalog, predlaže prodaju drvnih sortimenata iz šuma u državnom vlasništvu u “dubećem stanju”. Prodaja drveta u dubećem stanju je jedan vid koncesione prodaje samo što je ograničen period na godinu dana. Drugo, prodaja drvnih sortimenata ne može se vršiti u dubećem stanju, već se drvo može prodavati u dubećem stanju. Ako je namjera da se napusti koncesioni sistem onda treba izbaciti prodaju u dubećem stanju. Takođe treba

Sugestija 12 se ne prihvata.

Obrazloženje: Rješenje iz Nacrta zakona se smatra fleksibilnijim u odnosu na sugestiju. Prodaja drvnih sortimenata u dubećem stanju je moguće rješenje koje egzistira i u zemljama u regionu. Ta mogućnost ne implicira koncesioni sistem korišćenja šuma, niti se radi o prodaji u dubećem stanju koja se trenutno vrši u Crnoj Gori (fccc viđeno dubeće stanje).

precizirati mjesto prodaje drveta u šumi. Prodaja drveta može da se vrši i kod panja, pa u vezi toga neophodno je dodati "na kamionskom putu".

Primjedba/predlog/sugestija 13:

Član 18 Nacrta vrši se izmjena pojedinih stavova člana 78 ZOŠ. Predlažem da se u članu 78 stav 1 izbrišu riječi "sa prebivalištem". Takođe predlažem da se definije količina drveta tako što će za tehničko drvo za sopstvene potrebe biti do 10 m³, a za ogrevno drvo do 15 m³.

Član 78 stav 1 glasiće:

"Drvo u šumi u državnoj svojini može se, u skladu sa programom gazdovanja šumama i izvođackim projektom, давати stanovnicima u ruralnim područjima za sopstvene potrebe do 10 m³ tehničkog drveta i do 15 m³ ogrevnog drveta po domaćinstvu."

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13:

Imajući u vidu postojeće stanje u ruralnim područjima – gdje su većinom staračka domaćinstva sa stalnim mjestom boravka, a da dio stanovništva koji imaju stalno mjesto boravka van rodnoga kraja koji nastoje tokom godine da održavaju svoja porodična imanja, čime doprinose i razvoju ruralnih područja predložene izmjene su opravdane. Takođe treba da se definiju i količine kako tehničkog tako i ogrevnog drveta. Smatram da 10 m³ ogrevnog drveta ne može podmiriti godišnje potrebe jednog domaćinstva, pa samim tim primorano je da se svjesno krši propisana norma.

Primjedba/predlog/sugestija 14:

Član 20 Nacrt propisuje da se član 81 ZOŠ mijenja. U stavu 1 tačka 1 piše "naknada za korišćenje šuma i šumskog zemljишta u državnoj svojini u skladu sa članom 77 stav 8 ovog zakona". U Nacrtu zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šumama u članu 17 raniji član 77 promijenjen je i sadašnji predloženi član 77 ima samo 7 stavova, osmog nema.

Sugestija 13 se ne prihvata.

Obrazloženje: Postojeća norma se mijenja samo iz razloga što je potrebno definisati ovlašćenja privrednog društva u budućoj organizaciji sektora šumarstva, inače norme koje egzistiraju u pogledu toga ko može biti korisnik drveta u ruralnim područjima i u kojim količinama smatraju se realno odmjeranim i ne mogu dovesti do kršenja propisa (niti je to bio razlog u dosadašnjoj primjeni propisa).

Sugestije iz tačke 14 se djelimično prihvataju.

Obrazloženje: Prve dvije sugestije su prihvaćene, radi se o tehničkim greškama nastalim zbog pomjeranja brojeva članova i

U tački 3 piše "naknade koju plaćaju vlasnici šuma u privatnom vlasništvu u skladu sa članom 68 ovog zakona." Član 16 Nacrt briše član 68, pa se postavlja pitanje na koji se to član 68 odnosi.

Ovom članu treba dodati i sredstva po osnovu:

- fondova namjenjenih ruralnom razvoju, zaštiti životne sredine, zaštiti voda, regionalnom razvoju i drugih fondova;
- naknade za očuvanje i zaštitu biodiverziteta;
- sredstva ostvarena promjenom namjene šuma;
- sredstva ostvarena otuđenjem šuma i šumskog zemljišta u državnoj svojini;

Stav 5 izmijenjenog člana 81 koji glasi "Sredstva za realizaciju mjera iz programa gazzdovanja šumama koje sprovodi nadležni organ uprave obezbjeđuju se iz budžeta, na osnovu godišnjeg programa koji izrađuje nadležni organ uprave, a donosi Vlada do 31. decembra tekuće za narednu godinu.", u potpunosti potvrđuje da je ovaj Nacrt konfuzan, nedorečen, neefikasan i nejasan. Postavlja se pitanje koji je to "nadležni organ uprave".

O ostalim članovima koji se odnosi na inspekcijski nadzor i kaznene odredbe primjedbe se mogu davati tek nakon sudbine datih predloga.

Ako se misli da se postigne neki napredak u šumarstvu pored datih primjedbi na ponuđeni Nacrt treba izvršiti izmjene i dopune pojedinih članova postojećeg ZOŠ koje sam dostavio radnoj grupi za izradu Nacrt zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Šumama, sa posebnim osvrtom na uvođenje licence za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu. To bi bilo posebno proglašenje koje bi se našlo u ZOŠ prije proglašenja "Nadzor". Poglavlje koje se odnosi na licence glasilo bi:

KOMORA INŽENJERA ŠUMARSTVA

Komora inženjera šumarstva Crne Gore

stavova tokom rada na Nacrtu zakona. Predlog za dopunu člana 20 se ne smatra adekvatnim, obzirom da su ostvarivanje naknada i drugih finansijskih sredstava iz predloga već definisani drugim zakonima. Komentar da je Nacrt zakona konfuzan, nedorečen, neefikasan i nejasan se ocjenjuje neosnovanim, jer proističe iz nerazumijevanja koncepta u cijelosti, obzirom da Nacrt ne podrazumijeva gašenje Uprave za gazzdovanje šumama i lovištima kao nadležnog organa uprave.

Predlog za osnivanje Komore inženjera šumarstva se ocjenjuje kao preuranjen, obzirom da ne postoje nikakvi preuslovi za predlaganje takvog rješenja u ovom trenutku (finansijski okvir, prije svega), pa ta materija može biti predmet eventualno narednih izmjena i dopuna Zakona o Šumama.

	<p>Član xx</p> <p>Radi unapređenja uslova za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu, zaštite opšteg i pojedinačnog interesa u obavljanju poslova i organizovanju u pružanju usluga u šumarstvu, kao i radi ostvarivanja drugih ciljeva osniva se Komora inženjera šumarstva Crne Gore (u daljem tekstu: Komora).</p> <p>Članovi Komore su inženjeri šumarske stuke.</p> <p>Komora je pravno lice sa sedištem u Podgorici.</p> <p>Poslovi Komore</p> <p>Član xxi</p> <p>Komora obavlja sledeće poslove:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) utvrđuje prava i dužnosti i etičke norme ponašanja članova u obavljanju poslova iz člana xx ovog zakona; 2) utvrđuje ispunjenost uslova za izdavanje licence; 3) provjerava usklađenost izdanih licenci s propisima drugih zemalja; 4) vodi evidenciju lica kojima su izdate licence; 5) organizuje sudove časti za utvrđivanje povreda profesionalnih standarda i normativa (professionalne odgovornosti), kao i za izricanje mjera za te povrede; 6) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom. <p>Organizacija i način obavljanja poslova iz stava 1. ovog člana bliže se uređuje statutom i opštim aktima Komore.</p> <p>Na statut i opšte akte Komore saglasnost daje Ministarstvo.</p> <p>Organi Komore</p> <p>Član xxii</p>
--	--

Organj Komore su: skupština, upravni odbor, nadzorni odbor i predsjednik.

Broj, sastav, djelokrug i način izbora organa iz stava 1. ovog člana utvrđuje se statutom Komore.

Sredstva za rad Komore

Član xxiii

Sredstva za rad Komore su: članarine, taksa za izдавanje licence, donacije, sponzorstva, pokloni i drugi izvori u skladu sa zakonom.

Sredstva za osnivanje i početak rada komore obezbeđuju se u budžetu Crne Gore. Komora utvrđuje visinu članarine i takse za izдавanje licence iz stava 1. ovog člana uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Nadzor nad zakonitošću rada Komore vrši Ministarstvo.

Licenca

Član xxiv

Licencu za obavljanje stručnih poslova u gazzovanju šumama (u daljem tekstu: licenca) može da dobije lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademiske studije - master, specijalističke akademiske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno koje je steklo obrazovanje na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine iz oblasti šumarstva, šumarskog smera i koje ima položeni državni stručni ispit, kao i stručni ispit za sticanje licence za obavljanje određenih poslova.

Licencu iz stava 1 ovog člana može steći i lice sa završenim VII 1 nacionalnog nivoa kvalifikacija šumarskog smjera, obima 240 ETC i sa najmanje deset godina radnog iskustva na stručnim poslovima i iz oblasti šumarstva bez polaganja stručnog ispita.

		<p>Ministarstvo bliže propisuje program i način polaganja stručnog ispita za sticanje licence, obrazac zapisanika o polaganju stručnog ispita i obrazac uverenja o položenom stručnom ispitu.</p> <p>Postupak izdavanja i oduzimanja licence</p>
	<p>Član xxiii</p> <p>Postupak izdavanja i oduzimanja licence sprovodi Komora.</p> <p>Troškove izdavanja snosi lice koje podnese zahtjev za izdavanje licence.</p> <p>Komora pokreće postupak za oduzimanje licence po službenoj dužnosti, na predlog lica ovlašćenog za provjeru stručnog rada imalača licenci, kao i drugih lica koja pruže dokaze da je imalač licence izvršio teže povrede struke, utvrđene statutom Komore.</p> <p>Licu koje išgubi uvjerenje o licenci Komora će na njegov zahtjev i o njegovom trošku izdati duplikat uvjerenja.</p> <p>Komora vodi imenik izdatih i oduzetih licenci.</p> <p>Komora je dužna da na web-sajtu Komore objavljuje spisak lica koja imaju važeće licence s podacima potrebnim za uspostavljanje kontakta s tim licima.</p>	<p>Postupak izdavanja i oduzimanja licence sprovodi Komora.</p> <p>Troškove izdavanja snosi lice koje podnese zahtjev za izdavanje licence.</p> <p>Komora pokreće postupak za oduzimanje licence po službenoj dužnosti, na predlog lica ovlašćenog za provjeru stručnog rada imalača licenci, kao i drugih lica koja pruže dokaze da je imalač licence izvršio teže povrede struke, utvrđene statutom Komore.</p> <p>Licu koje išgubi uvjerenje o licenci Komora će na njegov zahtjev i o njegovom trošku izdati duplikat uvjerenja.</p> <p>Komora vodi imenik izdatih i oduzetih licenci.</p> <p>Komora je dužna da na web-sajtu Komore objavljuje spisak lica koja imaju važeće licence s podacima potrebnim za uspostavljanje kontakta s tim licima.</p>
3.	<p>Miloš Vojinović, dipl.ing.šumarstva</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta. Sugestije su da se uzmu u obzir okolnosti da se na tržištu javlja nedostatak radne snage i da su poslovi u šumarstvu sezonskog karaktera pa je potrebno preispitati predloženi koncept.</p>	<p>Sugestije se ne prihvataju</p> <p>Obrazloženje: smatra se da bi status qvo koji bi ostao na snazi ako ne dođe do izmjena i dopuna i dalje rezultirao neodrživim gazzdovanjem šumama.</p>
4.	<p>Goran Koljenšić, dipl.pravnik Upravi za</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Primjedbe se sastoje u tome da predloženi koncept izmjena i dopuna smatra neadekvatnim i ekonomski neodrživim i da je sadašnja Uprava, model organizacije koji</p>	<p>Primjedbe se ne prihvataju</p> <p>Obrazloženje: U svim razvojnim dokumentima Vlade, uključujući i</p>

	gazdovanje šumama i lovištima	predstavlja najoptimalnije rješenje. Date su opšte konstatacije o stanju u sektoru šumarstva, biodiverzitetu i zdravstvenom stanju šuma, i dr.. Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta.	Srednjoročni program rada Vlade (2022-2024) reforma u sektoru šumarstva i napuštanje koncesionog sistema korišćenja šuma su definisani koraci koji se smatraju neophodnim za bolju valorizaciju šumskih resursa. Smatra se da bi status quo koji bi ostao na snazi ako ne dođe do izmjena i dopuna i dale rezultirao neodrživim gazdovanjem šumama. Komentari pravnika koji se odnose na biodiverzitet i zdravstveno stanje šuma, kao i organizaciju sektora šumarstva se smatraju paušalnim.
5.	Goran Mirceta, sektor energije iz obnovljivih izvora	Primjedba/predlog/sugestija: Predlaže se dopuna člana 38 u smislu otvaranja mogućnosti promjene namjene šuma i šumskog zemljišta u svrhe izgradnje objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Obrazloženje: U slučaju da se predlog uvrsti uklonila bi se ograničenja za razvoj kadaje u pitanju sektor energije. Predloženo rješenje egzistira u Zakonu o šumama Republike Srbije.	Predlog se prihvata.
6.	Ivo Kalač, dipl. ecc., Uprava za gazdovanje šumama i lovištima	Primjedba/predlog/sugestija: Da se član 3 preformuliše na način da se poslovi na gazdovanju šumama ustupaju (daju) privrednom društvu, umjesto formulacije da se mogu dati.	Predlog se prihvata. Primjedba se ne prihvata. Obrazloženje: Član 66 generalno definije upravne i sa njima

		<p>Da se preispita odredba člana 66 jer ne mogu preduzetnici obavljati upravne poslove.</p> <p>U ostalom dijelu izlaganja date su opšte konstatacije o stanju u sektoru šumarstva, osvrт na koncesije iz prethodnog perioda.</p>	
7.	Dragana Đorđević Potpara, dipl.ing.šum. Uprava gazdovanje za šumama i lovištima	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Date opšte kvalifikacije i tražena izrada ekspertiza prije usvajanja Nacrta zakona.</p> <p>Sugestija da se preispitaju odredbe vezane za privatne šume, jer postoji nefunkcionalnost uslijed nepostojanja planskih dokumenata za privatne šume.</p> <p>Predlaže izmjenu člana 48 Zakona o šumama kako bi se definisao rok za izradu plana sanacije degradiranih šuma.</p>	<p>Primjedbe, predlog i sugestija se odbijaju.</p> <p>Obrazloženje: Ekspertize su projektovane da budu podloga nižim aktima čije donošenje će uslijediti nakon usvajanja izmjena i dopuna zakona. Odredbe vezane za privatne šume smatraju se jasno preciziranim i u postojećem zakonu, nefunkcionalnost se javlja kao posledica nedostatka finansijskih sredstava u Upravi za gazdovanje šumama i lovištima za izradu planova u privatnim šumama.</p> <p>Predlog da se definise rok za izradu plana sanacije šuma se smatra nefunkcionalnim rješenjem.</p>
8.	Alen Kalač, dipl.ing.šum. Uprava gazdovanje za šumama i lovištima	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Primjedbe se sastoje u tome da predloženi koncept izmjena i dopuna smatra nedorečenim bez izrađenih stručnih analiza. Date su opšte konstatacije o stanju u sektoru šumarstva, pokrenuto je pitanje garancija za održivost koncepta reorganizacije.</p> <p>Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta.</p>	<p>Primjedbe, predlog i sugestija se odbijaju.</p> <p>Obrazloženje: Eksperzite su projektovane da budu podloga nižim aktima čije donošenje će</p>

9.	Darko Gazdić Opština Pljevlja	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta. Primjedba se odnosi na činjenicu da Nacrtom zakona nije određen procenat izdvajanja sredstava lokalnim upravama, što utiče na održavanje lokalnih i šumskih puteva.</p>	<p>Primjedba se prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Procenat izdvajanja sredstava gazzdovanjem šumama u budžet države će odrediti Vlada svojim aktom. Zakon o šumama ne određuje procenat izdvajanja dijela koncesionih i drugih naknada lokalnim upravama, već je to predmet Zakona o finansiranju lokalnih samouprava, pa je u nacrtu dodat stav kao konzeksija sa tim zakonom.</p>
10.	Mila Kovačević Uprava lokalnih prihoda Opštine Pljevlja	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Dat predlog za izmjenu člana 7 na način da se odredi da 70% prihoda preduzeća ide opštinama. Primjedba se odnosi na činjenicu da Nacrtom zakona nije određen procenat izdvajanja sredstava lokalnim upravama, što utiče na održavost lokalnih uprava. Ostatak izlaganja se odnosi na deklarativne kvalifikacije Nacrtu zakona koje suštinski navode na zaključak da predmetni nacrt predstavlja mehanizam za smanjenje prihoda opština.</p>	<p>Predlog i primjedbe se odbijaju.</p> <p>Obrazloženje: Procenat izdvajanja sredstava gazzdovanjem šumama u budžet države će odrediti Vlada svojim aktom. Zakon o šumama ne određuje procenat izdvajanja</p>

		dijela koncesionalih i drugih naknada lokalnim upravama, već je to predmet Zakona o finansiranju lokalnih samouprava. Odredba da 70% ostvarenih prihoda od korišćenja šuma koriste opštine uslovjava neodrživo gazdovanje šumama, jer privredno društvo ne bi moglo pozitivno poslovati usled nedostatka finansijskih sredstava za sprovođenje planova gazdovanja šumama. Sa druge strane, opštine nemaju nadležnosti u gazdovanju šumama, da bi mogle finansirati izvršenje planova gazdovanja šumama.
11.	Igor Vojinović, dipl.ing.šum. Uprava gazdovanje šumama i lovištima za	Primjedba/predlog/sugestija: Primjedbe se sastoje u tome da predloženi koncept izmjena i dopuna smatra nedorečenim bez izrađenih stručnih analiza. Date su opšte konstatacije o stanju u sektoru šumarstva i postavljeno pitanje šta će biti sa zaposlenima u Upravi za gazdovanje šumama i lovištima. Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta.
12.	Petar Džarić, Odbornik u Opštini Plevlja	Primjedba/predlog/sugestija: Da se izdvaja dio prihoda ostvarenih gazdovanjem šumama lokalnim upravama, a ne dobiti. Nijesu dati konkretni predlozi za izmjenu teksta. Predlog je u skladu sa Nacrtom zakona.

13.	<p>Vladimir Džuverović, Uprava lokalnih priroda Opštine Pljevlja</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Primjedba se odnosi na činjenicu da Nacrtom zakona nije određen procenat izdvajanja sredstava lokalnim upravama, što utiče na održavost lokalnih uprava. Ostatak izlaganja se odnosi na deklarativne prirode (da sjedište privrednog društva bude u Pljevljima), nijesu dati predlozi za izmjenu teksta.</p>	<p>Primjedba se odbija.</p> <p>Obrazloženje: Procenat izdvajanja sredstava ostvarenih gospodovanjem šumama u budžet države će odrediti Vlada svojim aktom. Zakon o šumama ne određuje procenat izdvajanja dijela koncesionih i drugih naknada lokalnim upravama, već je to predmet Zakona o finansiranju lokalnih samouprava.</p>
14.	<p>Jelica Paldrić, dip.ling.šum. Uprava za gazdovanje šumama i lovištima</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Primjedbe se sastoje u tome da predloženi koncept izmjena i dopuna smatra nedorečenim bez izrađenih stručnih analiza, jer se Uprava za gazdovanje šumama i lovištima pojavljuje kao suvišan organ.</p> <p>Predlaže se dorada definicija pustošenja šuma i pojam degradacije šuma.</p> <p>Ističe saglasnost sa potrebom reorganizacije Uprave za gazdovanje šumama i lovištima u privredno društvo.</p>	<p>Predlog se usvaja.</p>
15.	<p>Vuko Marić, Drvoprerađivač Pljevlja</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Izrečene opšte konstatacije, opisano stanje u sektoru drvoprerađevi, izrečene ocjene o sektoru šumarstva. Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta Nacrtu zakona niti konkretnе primjedbe. Reorganizacija se ne smatra dobrim rješenjem.</p>	<p>Primjedbe se ne prihvataju.</p> <p>Obrazloženje: U svim razvojnim dokumentima Vlade, uključujući i Srednjoročni program rada Vlade (2022-2024) reforma u sektoru šumarstva i napuštanje koncesionog sistema korišćenja šuma su definisani koraci koji se</p>

16.	Mirko Stojkanović, Građanin Pljevalja	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Izrečene opšte konstatacije, u kojima se ne slaže sa predloženim konceptom i izmjenama i dopunama. Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta Nacrtta zakona niti konkretnе primjedbe.</p>
17.	Dario Vraneš, Predsjednik Opštine Pljevlja	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Izrečene opšte konstatacije, u kojima se ne slaže sa predloženim konceptom i izmjenama i dopunama jer su u funkciji centralizacije javne uprave. Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta Nacrtta zakona niti konkretnе primjedbe.</p> <p>Primjedbe se ne prihvataju.</p> <p>Obrazloženje: U svim razvojnim dokumentima Vlade, uključujući i Srednjoročni program rada Vlade (2022-2024) reforma u sektoru šumarstva i napuštanje koncesionog sistema korišćenja šuma su definisani koraci koji se smatraju neophodnim za bolju valorizaciju šumskih resursa. Smatra se da bi status quo koji bi ostao na snazi ako ne dođe do izmjena i dopuna i dalje rezultirao neodrživim gospodovanjem šumama.</p> <p>Primjedbe se ne prihvataju.</p> <p>Obrazloženje: U svim razvojnim dokumentima Vlade, uključujući i Srednjoročni program rada Vlade (2022-2024) reforma u sektoru</p>

18.	Mijoje Golubović, Šum. tehničar, Uprava gazdovanje šumama i lovistima za	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Izrečene opšte konstatacije, u kojima se ne slaže sa predloženim konceptom i izmjenama i dopunama jer smatra da će iste dovesti do problema u funkcionisanju sektora, sad kad su konačno povećane plate u državnoj upravi. Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta Nacrta zakona niti konkretnе primjedbe.</p>
19.	Almir Avdić,	<p>Primjedbe se ne prihvataju.</p> <p>Obrazloženje: U svim razvojnim dokumentima Vlade, uključujući i Srednjoročni program rada Vlade (2022-2024) reforma u sektoru šumarstva i napuštanje koncesionog sistema korišćenja šuma su definisani koraci koji se smatraju neophodnim za bolju valorizaciju šumske resursa. Smatra se da bi status qvo koji bi ostao na snazi ako ne dođe do izmjena i dopuna i dalje rezultirao neodrživim gazdovanjem šumama.</p> <p>Zahtjev je uvažen.</p>

	Uprava prihoda, Rožaje	lokalnih dopuna.	Traženo objašnjenje u vezi sa lokalnim prihodima koji se projektuju Načrtom izmjena i
20.	Esad Plunac, Odbornik, Opština Rožaje	Primjedba/predlog/sugestija: Izrečene opšte konstatacije, u kojima se ne slaže sa predloženim konceptom i izmjenama i dopunama jer će ugroziti prihode lokalne uprave. Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta Načrta zakona niti konkretnе primjedbe.	Primjedbe se ne prihvataju. Obrazloženje: U svim razvojnim dokumentima Vlade, uključujući i Srednjoročni program rada Vlade (2022-2024) reforma u sektoru šumarstva i napuštanje koncesionog sistema korišćenja šuma su definisani koraci koji se smatraju neophodnim za bolju valorizaciju šumskih resursa. Smatra se da bi status qvo koji bi ostao na snazi ako ne dođe do izmjena i dopuna i dalje rezultirao neodrživim gazzdovanjem šumama.
21.	Faruk Kalač, dipl.ing. šum., Uprava gazzdovanje šumama i lovština za	Primjedba/predlog/sugestija: Primjedbe se sastoje u tome da predloženi koncept izmjena i dopuna smatra nedorečenim bez izrađenih stručnih analiza, jer Uprava za gazzdovanje šumama i lovština može da funkcioniše kao samostalni organ. Smatra da je najbolji model prodaja drveta na panju. Da su za reorganizaciju potrebna velika finansijska sredstva i da će se privredno društvo susresti sa problemima koje neće moći da riješi (sertifikacija šuma, nedostatak kadrova, tehnička neopremijenost, promet drveta i likvidnosti preduzeća, prodaja niže vrijednih drvnih sortimenata, klasifikacija drvnih sortimenata,	Primjedbe se ne prihvataju. Obrazloženje: U svim razvojnim dokumentima Vlade, uključujući i Srednjoročni program rada Vlade (2022-2024) reforma u sektoru šumarstva i napuštanje koncesionog sistema korišćenja šuma su definisani koraci koji se smatraju neophodnim za bolju

	<p>i-gradnja i održavanje šumskih puteva, čuvanje drvnih sortimenata na šumskim stovarištima i lagerima).</p> <p>Preporučuje se da se u programu gazzdovanja uključi razdoblje za izradu i provedbu pravilnika o prognozi i planu gazzdovanja šumskih puteva, čuvanja drvnih sortimenata na šumskim stovarištima i lagerima.</p>
	<p>Predlog 1:</p> <p>Da se član 3 preformuliše na način da se poslovna načela gazzdovanju šumama ustupaju (daju) privrednom društvu u cijelosti, umjesto formulacije da se mogu dati.</p>
	<p>Predlog 2:</p> <p>Da se članom 4 propiše da se program gazzdovanja šumama sastoji od tekstuialnog dijela i kartografskog prikaza.</p>
	<p>Predlog 3:</p> <p>Da se članom 66 propiše da cijene drvnih sortimenata daje privredno društvo. U istom članu da se precizno definije šta su čje nadležnosti. Poslovi na gazzdovanju šumama se ne trebaju povjeravati nekom drugom licu. Za poslove čuvanja šuma da vrši lice koje ima srednju stručnu spremu šumarskog smjera.</p> <p>Predlog 3 se djelimično prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Konačnu postavku izvršavanja poslova izvršiće Vlada uredbom, kako je to i predviđeno načrtom. Cijena drvnih sortimenata će se formirati na predlog privrednog društva, međutim shodno propisima iz oblasti državne imovine u konačnom o prodaji odlučuje Vlada Crne Gore.</p> <p>Predlog 4 se djelimično prihvata.</p>

		U članu 17 moraju se precizno definisati procenti prihoda koji se uplaćuju u državni budžet kao i u budžete lokalnih uprava.	Obrazloženje: Konačnu raspodjelu prihoda izvršće Vlada uredbom, kako je to i predviđeno predmetnim nacrtom.
22.	Živko Tomović, diplost. šum., Uprava gazdovanje šumama i lovštima za	Primjedba/predlog/sugestija: Primjedbe se sastoje u tome da predloženi koncept izmjena i dopuna smatra nedorečenim bez izrađenih stručnih analiza. Takođe je potrebno uskladiti procente prihoda koje će ostvarivati privredno društvo.	Primjedbe se ne prihvataju. Obrazloženje: Ekspertize su projektovane da budu podloga nižim aktima čije donošenje će uslijediti nakon usvajanja izmjena i dopuna zakona. Konačnu raspodjelu prihoda izvršće Vlada uredbom, kako je to i predviđeno predmetnim nacrtom.
23.	Elvir Zekić, Uprava lokalnih prihoda, Opština Rožaje	Primjedba/predlog/sugestija: Izrečene opšte konstatacije, u kojima se ne slaže sa predloženim konceptom i izmjenama i dopunama jer će ugroziti prihode lokalne uprave. Navodi se da je i postojjeći zakon loš. Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta Nacta zakona niti konkretnie primjedbe.	Primjedbe se ne prihvataju. Obrazloženje: U svim razvojnim dokumentima Vlade, uključujući i Srednjoročni program rada Vlade (2022-2024) reforma u sektoru šumarstva i napuštanje koncesionog sistema korišćenja šuma su definisani koraci koji se smatraju neophodnim za bolju valorizaciju šumskih resursa. Smatra se da bi status qvo koji bi ostao na snazi ako ne dođe do izmjena i dopuna i dalje rezultirao

			neodrživim šumama.	gazdovanjem
24.	Nusret Kalać, bivši direktor Uprave za šume i predsjednik Opštine Rožaje	Primjedba/predlog/sugestija: Primjedbe se sastoje u tome da predloženi koncept izmjena i dopuna smatra nedorečenim bez izrađenih stručnih analiza, i da su one preuslov da izmjene i dopune idu u proceduru. Takođe je potrebno uskladiti odnose privrednog društva sa drvnom industrijom, pa se sugeriraju konsultacije sa istima da bi se koncept ugovorio.	Primjedbe i sugestije se djelimično prihvataju. Obrazloženje: Ekspertize su projektovane da budu podloga nizim aktima čije donošenje će uslijediti nakon usvajanja izmjena i dopuna zakona.	
25.	Jasmin Bralić, odbornik u Opštini Rožaje i drvoradivač	Primjedba/predlog/sugestija: Izrečene opšte konstatacije, u kojima se ne slaže sa predloženim konceptom i izmjenama i dopunama i predlaže izradu novog zakona. Navodi se da je i postojeći zakon loš. Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta Nacrtu zakona. Smatra da lokalne samouprave ne mogu dobiti 70% prihoda koje ostvari privredno društvo, jer je to neodrživo.	Primjedbe i predlozi se djelimično prihvataju. Obrazloženje: U svim razvojnim dokumentima Vlade, uključujući i Srednjoročni program rada Vlade (2022-2024) reforma u sektoru šumarstva i napuštanje koncesionog sistema korišćenja šuma su definisani koraci koji se smatraju neophodnim za bolju valorizaciju šumskih resursa. Smatra se da bi status qvo koji bi ostao na snazi ako ne dođe do izmjena i dopuna i dalje rezultirao neodrživim gospodovanjem šuma. Sve neophodno u tom pravcu se može postići izmjenama i dopunama Zakona o šumama.	

26.	Smajo Murić, Glavni administrator, Opština Rožaje	Primjedba/predlog/sugestija: Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta. Primjedba se odnosi na činjenicu da Načrtom zakona nije određen procenat izdvajanja sredstava lokalnim upravama, što utiče na održavanje lokalnih i šumskih puteva.	Primjedba se prihvata. Obrazloženje: Procenat izdvajanja sredstava gazdovanjem šumama u budžet države će odrediti Vlada svojim aktom. Zakon o šumama ne određuje procenat izdvajanja dijela koncesionih i drugih naknada lokalnim upravama, već je to predmet Zakona o finansiranju lokalnih samouprava, pa je u nacrtu dodat stav kao konekcija sa tim zakonom.
27.	Rahman Husović, Predsjednik Opštine Rožaje	Primjedba/predlog/sugestija: Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta. Ištice važnost šuma za Opština Rožaje i razvoj drvene industrije.	
28.	Elvir Klica, privrednik u sektoru nedrvnih šumskih proizvoda	Primjedba/predlog/sugestija: Dat predlog za izmjenu teksta u dijelu koji se tiče visine naknade za izdavanje uvjerenja za nedrvne šumske proizvode. Predlaže da se naknade obračunavaju u odnosu na nabavnu cijenu, a ne na maloprodajnu cijenu. U ostalom dijelu izrečene opšte konstatacije.	Predlog se dijelimično prihvata. Obrazloženje: Predmetnim nacrtom je već izmijenjena odredba koja propisuje naknade za izdavanje uvjerenja za nedrvne šumske proizvode.
29.	Božo Bulatović, privrednik u sektoru	Primjedba/predlog/sugestija: Dat predlog za izmjenu teksta u dijelu koji se tiče visine naknade za izdavanje uvjerenja za nedrvne šumske proizvode. Ištice da je to obaveza od prije četiri godine.	Predlog je već obuhvaćen izmjenama i dopunama.

		nedrvnih šumskih proizvoda	
30.	Tahir Ljajić, građanin sela Plunci	Primjedba/predlog/sugestija: Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta. Ističe pitanje povraćaja imovine ranijim vlasnicima.	
31.	Živko Vukanić, dipl.ing.šum. Uprava gazdovanje šumama i lovištima	Primjedba/predlog/sugestija: Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta. Ističe važnost zaštite šuma jer u suprotnom može da se desi moratorijum na sjeću šuma.	Primjedba se prihvata.
32.	Avdija Kalač, drvopreradivač	Primjedba/predlog/sugestija: Nijesu dati predlozi za izmjenu teksta, niti konkretnе primjedbe. Ističe važnost šuma za razvoj drvene industrije i ključne probleme sa kojim se sreće sektor drvoprerade.	
33.	Miloš Popović, šum.techničar, Uprava gazdovanje šumama i lovištima	Primjedba/predlog/sugestija: Predlaže uvođenje odredbi kojima bi se obavezali privatni vlasnici šuma da o svom trošku izraduju planove gazdovanja svojim šumama. Sugerirše da bi čuvari šuma trebali da vrše čuvanje šuma u privatnom vlasništvu. Takođe navodi da Zakon o oružju ne prepoznaje da čuvar šuma može da nosi službeno oružje.	Predlozi i sugestije se ne prihvataju. Obrazloženje: Privatni vlasnici šuma placaju porez na imovinu državi, kao i naknade za doznačku, prijem i izdavanje uverenja o porijeklu drvenih sortimenata, tako da država ima obavezu da uredi šume u planskom smislu. To je inace praksa u svim zakonodavstvima u Evropi, kao i norma da se vlasnici staraju o

34.	Vito Tepavčević, dipl.ing.šum. Uprava gazdovanje šumama i lovištima za	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Predlaže da se briše član 4 izmijena i dopuna Zakona, uz obrazloženje da sektor životne sredine nema kapaciteta da daje saglasnost na programe gazdovanja šumama. Takođe predlaže da se član 6 izmijeni na način da se u šumama koje se nalaze u okviru zaštićenih područja prirode upravlja u skladu sa programima gazdovanja šumama. Sugestija se odnosi na nadležnosti privrednog društva, u smislu da isto ne treba da se bavi sjećom šuma i izvlačenjem drvnih sortimenata iz šume.</p>
35.	Mišela Manojlović, generalna sekretarka,	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Da se član 17 stav 7 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama izmijeni tako da glasi:</p> <p>„% prihoda ostvarenih prodajom drvnih sortimenata i drugih šumskih proizvoda iz stava 3 ovog člana, privredno društvo uplaćuje na ime naknade za korišćenje šuma,</p> <p>Predlog se prihvata.</p>

Zajednica opština Crne Gore	šumskog zemljišta i nedrvnih šumskih proizvoda u državnoj svojini u budžet države i budžet opštine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sistem finansiranja lokalnih samouprava.”	
36. Slobodan Delić, Predsjednik Opštine Plužine	<p>Primjedba/predlog/sugestija:</p> <p>Predlaže se da šume i šumski predjeli koji se nalaze na prostoru zaštićenih područja daju na upravljanje upravljačima zaštićenih područja uz obavezu da isti imaju neophodnu stručnu i kadrovsku opremljenost. Takođe, da se naknade od korišćenja šuma raspodjeleju na način definisan Zakonom uz pravičnu raspodjelu naknada koje idu opštini između upravljača i opštine.</p>	<p>Predlozi se ne prihvataju.</p> <p>Obrazloženje: Dati predlozi se ne propisuju Zakonom o šumama, odnosno predmet su drugih zakona.</p>

Mjesto i datum sačinjavanja izveštaja: 14.08.2023. godine u Podgorici

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona : Direktorat za šumarstvo, lovstvo i drvnu industriju.

